

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА БІЗНЕС-ДИЗАЙНУ

Кафедра фінансів та бізнес-консалтингу

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Особливості активних операцій фінансових компаній в Україні

Рівень вищої освіти   другий (магістерський)

Спеціальність   072 Фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок

Освітня програма   Фінансово-інвестиційний бізнес-консалтинг

Виконала: студентка групи МгЗФІБК 1-23

Чаплінська Є. О.

Керівник: д.е.н.проф.Тарасенко І.О.

Рецензент: д.е.н.проф. Золковер А.О.

Київ 2024

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет	Управління та бізнес-дизайну
Кафедра	Фінансів та бізнес-консалтингу
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок	
Освітня програма	Фінансово-інвестиційний бізнес-консалтинг

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ФБК

_____ **Ірина ТАРАСЕНКО**

« _____ » _____ 2024 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Чалінській Єлизаветі Олегівні

1. Тема проекту (роботи): Особливості активних операцій фінансових компаній в Україні.

Науковий керівник роботи: Тарасенко Ірина Олексіївна, д.е.н., проф., затверджені наказом закладу вищої освіти від «03» вересня 2024 року №188 -уч.

2. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи законодавчі та нормативні документи : фінансова звітність, облікові реєстри та інша документація ТОВ «МІЛОАН», наукові статті, нормативні матеріали Національного банку України.

3. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): аналіз економічного стану та перспективи розвитку ТОВ «МІЛОАН», сутність активних операцій фінансових компаній, загальна характеристика фінансового стану

4. Дата видачі завдання: 16.09.2024 р.

5. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи (проекту)

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата			
		Завдання видав		Завдання прийняв	
Вступ	Ірина Тарасенко, д.е.н., проф..	02.10.2024		02.10.2024	
1 розділ	Ірина Тарасенко, д.е.н., проф..	11.10.2024		11.10.2024	
2 розділ	Ірина Тарасенко, д.е.н., проф..	17.10.2024		17.10.2024	
3 розділ	Ірина Тарасенко, д.е.н., проф..	25.10.2024		25.10.2024	
Висновок	Ірина Тарасенко, д.е.н., проф..	31.10.2024		31.10.2024	

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Терміни виконання етапів	Примітка про виконання
1.	Вступ	02.10.2024-10.10.2024	
2.	Розділ 1. Активні операції фінансових компаній в Україні: теорія та тенденції розвитку	11.10.2024-16.10.2024	
3.	Розділ 2. Аналіз активних фінансових операцій ТОВ «МІЛОАН»	17.10.2024-24.10.2024	
4.	Розділ 3. Напрями розвитку активних операцій фінансових компаній в Україні	25.10.2024-30.10.2024	
5.	Висновки	31.10.2024-11.11.2024	
6.	Оформлення кваліфікаційної роботи (чистовий варіант)	11.11.2024	
7.	Подача кваліфікаційної роботи науковому керівнику для відгуку	11.11.2024	
8.	Здача кваліфікаційної роботи на кафедру для рецензування (за 12 днів до захисту)	22.11.2024	
9.	Перевірка кваліфікаційної роботи на наявність ознак плагіату (за 10 днів до захисту)	25.11.2024	
10.	Подання кваліфікаційної роботи на затвердження завідувачу кафедри (з 7 днів до захисту)	27.11.2024	

Студент

_____

(підпис)

Єлизавета ЧАПЛІНСЬКА

Науковий керівник роботи

_____

(підпис)

Ірина ТАРАСЕНКО

АНОТАЦІЯ

Чаплінська Є.О. Особливості активних операцій фінансових компаній в Україні. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття наукового ступеня «магістр» за спеціальністю 072 - Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок – Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2024 рік.

Дипломну магістерську роботу присвячено теоретико-методичних основ фінансових компаній. Проаналізовано поняття та сутність активних операцій фінансових компаній. Розкрито аналіз фінансового стану ТОВ «МІЛОАН». Проведено оцінку надання активних фінансових операцій ТОВ «МІЛОАН».

Визначено основні напрями розвитку активних операцій фінансових компаній.

Ключові слова: аналіз, фінансова компанія, фінансовий сектор, кредитування, фінансові послуги, комісія, фінансова діяльність.

ANNOTATION

Chaplinska E.O. Features of active operations of financial companies in Ukraine. - Manuscript.

Qualification work for a master's degree in specialty 072 - Finance, banking, insurance and stock market - Kyiv National University of Technology and Design, Kyiv, 2024.

The master's thesis is devoted to the theoretical and methodological foundations of financial companies. The concept and essence of active operations of financial companies are analyzed. The analysis of the financial condition of LLC "MILOAN" has been disclosed. The provision of active financial operations of "MILOAN" LLC was evaluated.

The main areas of development of active operations of financial companies have been determined.

Key words: analysis, financial company, financial sector, lending, financial services, commission, financial activity.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. АКТИВНІ ОПЕРАЦІЇ ФІНАНСОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ: ТЕОРІЯ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	9
1.1.Поняття та сутність активних операцій фінансових компаній.....	9
1.2.Види активних операцій фінансових компаній.....	17
1.3.Аналіз тенденцій розвитку фінансового сектору України.....	25
Висновки до першого розділу.....	34
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ АКТИВНИХ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ ТОВ «МІЛОАН»	36
2.1.Загальна характеристика фінансової діяльності ТОВ «МІЛОАН».....	36
2.2.Аналіз фінансового стану ТОВ «МІЛОАН».....	44
2.3.Оцінка надання активних фінансових операцій ТОВ «МІЛОАН».....	58
Висновки до другого розділу.....	67
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АКТИВНИХ ОПЕРАЦІЙ ФІНАНСОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ	69
3.1.Розвиток нормативно-правової бази у сфері кредитування фінансовими компаніями.....	69
3.2.Огляд структури активів небанківського фінансового сектора в Україні: тенденції та перспективи.....	75
3.3. Зарубіжний досвід мікrokредитування та його використання в Україні.....	82
Висновки до третього розділу.....	90
ВИСНОВКИ	92
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	94
ДОДАТКИ	99

ВСТУП

Актуальність дослідження теми активних операцій фінансових компаній в Україні обумовлена кількома ключовими факторами, які впливають на сучасний стан фінансового ринку та функціонування цих установ.

Економічна стабільність та зростання будь-якої країни значною мірою залежать від розвитку її фінансового сектору, а фінансові компанії відіграють у цьому ключову роль. В Україні ринок фінансових послуг за останні роки зазнав значних змін через глобальні економічні виклики, внутрішні політичні й соціальні потрясіння, а також постійні законодавчі зміни. В умовах цих трансформацій активні операції фінансових компаній, як-от кредитування, інвестування та лізинг, стають життєво важливими для підтримки не лише стабільності цих компаній, але й загальної економіки країни.

Одним із основних аспектів актуальності теми є те, що фінансові компанії, на відміну від банків, пропонують швидкі та гнучкі фінансові інструменти для бізнесу та населення. У часи, коли доступ до банківських послуг є обмеженим або дорогим, такі компанії заповнюють важливі ніші, надаючи послуги мікрокредитування, фінансового лізингу, факторингу тощо. Цей сектор також відіграє важливу роль у розвитку малого та середнього бізнесу, що є рушійною силою економічного розвитку України.

Окрім того, сучасні фінансові компанії активно використовують цифрові технології, що дозволяє автоматизувати процеси надання послуг, зменшувати операційні витрати та надавати клієнтам зручніші сервіси. Успішні фінансові компанії, як-от ТОВ «Мілоан», спеціалізуються на видачі онлайн-кредитів, що є свідченням цифрової трансформації у сфері фінансових послуг.

Варто також зазначити, що регуляторна політика в Україні постійно оновлюється, що вимагає від фінансових компаній швидкої адаптації до нових умов. У цьому контексті вивчення активних операцій стає критично важливим для розуміння того, як компанії можуть залишатися ефективними та

прибутковими в умовах нестабільності. Зокрема, аналіз таких компаній, як ТОВ «Мілоан», дозволяє виявити не лише успішні стратегії, але й вразливі місця, що можуть бути вдосконалені.

Дослідження активних операцій фінансових компаній в Україні є актуальним не лише для розуміння внутрішньої динаміки цього сектору, але й для виявлення шляхів підвищення стабільності та ефективності економіки в цілому. У сучасних умовах швидких змін фінансові компанії стають важливим інструментом для підтримки малого і середнього бізнесу, розвитку цифрової економіки та адаптації до нових викликів ринку.

Метою дослідження полягає у вивченні та аналізі особливостей активних операцій фінансових компаній в Україні, на прикладі ТОВ «Мілоан», з метою виявлення проблемних аспектів та розробки шляхів їх вдосконалення для підвищення ефективності діяльності компанії.

Для досягнення поставленої мети, необхідно виконати наступні **завдання**:

- дослідити поняття та сутність активних операцій фінансових компаній;
- проаналізувати види активних операцій фінансових компаній;
- визначити структуру фінансових компаній;
- надати загальну характеристику фінансової діяльності ТОВ «МІЛОАН»;
- зробити аналіз фінансового стану ТОВ «МІЛОАН»;
- оцінити надання активних фінансових операцій ТОВ «МІЛОАН»;
- визначити проблемні питання надання фінансових операцій ТОВ «МІЛОАН»;
- провести розробку ефективної методики надання фінансових операцій ТОВ «МІЛОАН»;
- зробити обґрунтування запропонованих заходів на ТОВ «МІЛОАН».

Об'єктом дослідження є активні операції фінансових компаній в Україні.

Предметом дослідження є організаційно-економічні особливості та механізми реалізації активних фінансових операцій на прикладі діяльності ТОВ «Мілоан».

Методи дослідження. Для дослідження теми "Особливості активних операцій фінансових компаній в Україні" було використано низку наукових методів, що забезпечили комплексний підхід до аналізу проблеми. Зокрема, метод аналізу дозволив детально вивчити різні види активних операцій фінансових компаній, а також оцінити їхню структуру. Порівняльний метод був застосований для аналізу особливостей діяльності ТОВ «Мілоан» у порівнянні з іншими компаніями цього сектора. Емпіричний метод забезпечив збір та аналіз статистичних даних щодо фінансового стану ТОВ «Мілоан». Індуктивний та дедуктивний методи використовувалися для узагальнення отриманих даних та формулювання висновків щодо ефективності активних операцій.

Практична цінність дослідження полягає у розробці рекомендацій щодо підвищення ефективності управління активними операціями фінансових компаній, зокрема ТОВ «Мілоан». Отримані результати можуть бути використані для вдосконалення кредитних операцій, зменшення кредитних ризиків і покращення фінансового стану компаній за рахунок впровадження сучасних інструментів оцінки кредитоспроможності клієнтів. Крім того, результати дослідження можуть стати основою для прийняття управлінських рішень та розробки методичних рекомендацій для інших фінансових компаній України, що прагнуть підвищити свою конкурентоспроможність на ринку.

Елементи наукової новизни. Наукова новизна дослідження "Особливості активних операцій фінансових компаній в Україні" полягає в науковому обґрунтуванні та розробці нових підходів до вдосконалення управління активними фінансовими операціями. Зокрема, результати дослідження можуть бути впроваджені у практичну діяльність фінансових компаній України для підвищення ефективності їхніх операцій та вдосконалення системи управління ризиками. Апробація результатів дослідження була здійснена через підготовку наукових статей та виступи на науково-практичних конференціях.

Структура роботи зумовлена метою та завданням дослідження і включає вступ, 3 розділи, висновок, список використаних джерел та додатки.

РОЗДІЛ 1. АКТИВНІ ОПЕРАЦІЇ ФІНАНСОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ: ТЕОРІЯ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

1.1. Поняття та сутність активних операцій фінансових компаній

Ефективне функціонування кредитних установ, як банків, так і небанківських фінансових організацій, є ключовим чинником економічного розвитку країни. Завдяки кредитному фінансуванню ці установи надають економічним суб'єктам необхідні фінансові ресурси для здійснення господарської діяльності, а також задовольняють споживчі потреби населення. Практичний досвід показує, що на спільному ринку небанківські кредитні організації поступово стають серйозними конкурентами для банків у процесі кредитування, набуваючи специфічних конкурентних переваг. Сьогодні на вітчизняному небанківському кредитному ринку значну роль відіграють фінансові компанії, ломбарди та кредитні спілки. Однак їхній розвиток в Україні відбувається нерівномірно, що вимагає глибшого дослідження специфіки кредитних процесів, які вони здійснюють. Значний вплив на подальший розвиток кредитного сектору небанківського фінансового посередництва спричинили зміни в моделі державного регулювання. Від липня 2020 року нагляд та контроль над цими установами здійснює Національний банк України, що висунув додаткові вимоги до їхньої діяльності.

В умовах ліквідації наслідків системної кризи в банківській системі країни зростає значення кредитних операцій, що здійснюються установами НФС, що сприяє розширенню конкуренції між кредитними установами та здешевленню кредитного капіталу. Вітчизняні вчені відзначають, що роль небанківських кредитних установ у розвитку фінансової системи країни зростає, адже кредитні послуги перестануть бути монополією банків. Споживачі більше зацікавлені в доступності та ефективності кредитних послуг, ніж в тому, хто їх надає.

Роль небанківських кредитних організацій на ринку зростає внаслідок вузької спеціалізації кредитної роботи, а також розподілу ризиків за окремими

операціями [7]. У деяких сегментах кредитного ринку небанківські установи можуть бути більш ефективними, ніж банки. Це можливо завдяки концентрації кредитної роботи на одному-двох видах операцій, що дозволяє підвищити їх якість і максимально наблизити до споживачів.

В останні роки спостерігається новий етап розвитку інформаційних технологій, пов'язаний з екстремальними умовами. Введення воєнного стану в країні сприяло стрімкому розвитку цифрових технологій у всіх сферах, включно з фінансовим ринком. Такі його сегменти, як ринок капіталу, ринок цінних паперів, ринок кредитних ресурсів, ринок інвестицій та валютний ринок, спостерігають інтенсивний розвиток цифровізації. Таким чином, загострення конфлікту з країною-агресором стало важелем, який суттєво вплинув на розвиток процесів цифровізації на ринку фінансових послуг.

Цифровізація робочих процесів є привабливою для бізнесу в будь-якій галузі. Потреба в цифровізації інформації була особливо відчутна в процесах організації фінансового ринку. Постійно збільшується кількість комерційних банків, страхових, лізингових компаній, інвестиційних фондів та ін. Це призводить до зростання конкуренції та боротьби за клієнтів. Тому необхідно мати певні конкурентні переваги перед іншими установами, щоб привернути увагу користувачів і спонукати їх користуватися пропонованими фінансовими послугами. Найбільшу кількість таких переваг для клієнтів може забезпечити компанія, яка активно впроваджує цифрові технології у свою діяльність. Саме завдяки цьому процесу можливі інновації дозволяють зробити використання фінансових послуг максимально зручним для сучасних клієнтів [12].

Впровадження інноваційних технологій супроводжується значними позитивними результатами для всіх суб'єктів ринку фінансових послуг. Деякі з них: оптимізація ресурсів компаній, що працюють на фінансовому ринку; знизити експлуатаційні витрати; зменшити кількість фізичних закладів, необхідних для повного задоволення потреб клієнтів; зменшити прямі контакти з клієнтами; швидко задовольняти потреби віддалених клієнтів; розширення спектру послуг,

які можуть надавати підприємства; надання фінансових, інформаційних та консультаційних послуг у режимі реального часу [8, с. 195–200].

Введення воєнного стану в нашій країні яскраво показало, наскільки людям потрібні дистанційні послуги. Адже зараз мова йде не про бажання споживача чи зручності та комфорту, а про безпеку та захист життя клієнтів, підприємств, працівників закладів. Через останні події в країні стало небезпечно відвідувати громадські місця чи певні установи. Звичайно, понад шість таких місць забезпечують укриття (або принаймні мають швидкий доступ до таких укриттів поблизу), але тут є багато нюансів. Тому найкращим рішенням цієї проблеми є забезпечення того, щоб клієнти могли отримати всі необхідні послуги дистанційно, а не у відділенні банку, страхової компанії, інвестиційної установи тощо. Скористатися фінансовими послугами споживачі можуть за допомогою різних інструментів: у мобільному додатку відповідної установи, на сайті конкретної компанії, за допомогою соціальних мереж тощо.

Блокчейн, краудфандинг, шеринг, штучний інтелект, хмарні технології тощо. Використання таких інноваційних технологій, як дистанційне обслуговування клієнтів, є запорукою ефективного впровадження та успішної роботи системи дистанційного обслуговування клієнтів. Вони дозволяють підняти якість обслуговування на новий рівень і спростити взаємодію зі споживачами [13].

Блокчейн — це безперервний послідовний ланцюжок блоків, що містять інформацію, побудований за певними правилами. Копії блокчейнів часто зберігаються на багатьох різних комп'ютерах незалежно один від одного. Ця технологія забезпечує децентралізацію інформації, загальний доступ до неї, посилення безпеки даних, прозорість транзакцій, автоматизацію великої кількості процесів та ін.

Краудфандинг – це інноваційний спосіб залучення інвестиційних коштів великої кількості іноземців для розвитку та вдосконалення проекту, ініціативи, підприємства чи програми. Інвестори не можуть мати відношення до самого проекту або до професійного інвестування бізнесу. Ця технологія дозволяє компаніям пропонувати своїм клієнтам різноманітну інвестиційну діяльність. Для

розробників стартапів це можливість залучити інвесторів у свій проект. А для інвестиційних компаній це нові варіанти отримання доходу.

Наступна технологія, яка відкриває нові можливості для компаній, що працюють на ринку фінансових послуг, — обмін даними. Спільне використання — це «здача в оренду» фінансових ресурсів або інформації. Наприклад, завдяки цій технології працює мобільний додаток «Дія». Він дозволяє компаніям і банківським установам верифікувати та ідентифікувати клієнта за допомогою онлайн-ресурсу, а саме цифрових документів на смартфоні. Це скорочує час роботи з документами [13].

Наступною технологією, яка розширить можливості фінансового ринку, є штучний інтелект (ШІ). В умовах воєнного стану ШІ стає однією з головних інновацій, яка дозволить підвищити рівень безпеки професіоналів ринку фінансових послуг і перевести частину їхніх завдань на дистанційне виконання. Наприклад, використання технології штучного інтелекту в страхових компаніях дозволяє автоматизувати обробку страхових відшкодувань. ШІ аналізує фотографії автомобілів, надіслані клієнтами, щоб визначити, яких саме пошкоджень вони зазнали. Це позбавляє необхідності посилати слідчих для оцінки пошкоджень автомобіля, що особливо зручно під час війни [16, с. 46–48].

Однією з найважливіших технологій оцифрування є хмарна технологія. Хмарне сховище надається за вимогою, за принципом оплати, що усуває необхідність купувати та керувати власною інфраструктурою зберігання. Він забезпечує гнучкість, глобальну масштабованість і надійність. Інформація доступна в будь-який час і в будь-якому місці.

Використання хмарних технологій стало особливо актуальним у воєнний час. У зв'язку з тим, що фізичні точки зберігання даних постійно знаходяться під загрозою і можлива їх втрата, виникає необхідність переведення баз даних в електронний формат. Це дозволяє працювати з клієнтськими базами з будь-якої точки світу. У свою чергу, як співробітники, так і клієнти знаходяться в безпеці, оскільки останнім не потрібно залишати безпечне місце, щоб потрапити на потрібний їм об'єкт [13].

Цифровізація ринку фінансових послуг виводить його на новий рівень розвитку, відкриває нові можливості та полегшує взаємодію між компанією та споживачем. Використання перерахованих вище механізмів позитивно вплине на всі сегменти фінансового ринку.

У сфері платіжних послуг банківського сектора ці технології дозволяють скоротити розрахункові періоди, визначити зв'язок між різними операціями суб'єктів господарювання.

У страховій сфері вони допомагають вирішити наступні завдання: автоматизація процесів формування та моніторингу страхової історії; оперативний доступ до інформації державних органів; облік страхових подій, оперативне їх позначення; укладання онлайн договорів страхування; оцінка ризику та попередня оцінка; взаємодія з брокерами та збутовою мережею та інші [15].

Активні операції фінансових компаній відіграють ключову роль у їх діяльності, оскільки вони формують основу для генерування прибутку та забезпечення стабільності. Поняття активних операцій охоплює широкий спектр фінансових дій, спрямованих на ефективне управління капіталом компанії, залучення коштів, а також їх подальше інвестування з метою отримання доходу. Ці операції відрізняються високим рівнем ризику, але водночас є найважливішим джерелом для зростання бізнесу та розвитку економіки в цілому.

До активних операцій фінансових компаній належать, зокрема, кредитні операції, інвестиції, торгівля цінними паперами, операції з деривативами та надання послуг на грошовому ринку. Кожен із цих видів діяльності має свої специфічні риси та виконує особливу функцію в економіці компанії. Основною метою таких операцій є максимізація прибутку через розміщення фінансових ресурсів у прибуткові проєкти чи інструменти, що дозволяє фінансовій установі не лише забезпечувати свою ліквідність, а й створювати додаткову вартість для акціонерів або власників.

Один із найпоширеніших видів активних операцій — кредитування. Це процес, під час якого фінансова компанія надає кошти у вигляді кредиту клієнтам,

які, у свою чергу, зобов'язуються повернути отримані кошти разом із відсотками. Кредитні операції є основою для багатьох фінансових компаній, адже вони забезпечують стабільний потік доходів. Проте разом із цим виникає і значний ризик, пов'язаний із можливою неплатоспроможністю позичальників. Тому фінансові компанії використовують різноманітні інструменти для оцінки кредитоспроможності клієнтів та управління ризиками, зокрема скорингові системи та ретельний аналіз кредитної історії.

Інвестиційні операції є ще одним важливим елементом активної діяльності фінансових установ. Вони передбачають вкладення коштів у різні фінансові інструменти, такі як акції, облігації, деривативи та інші активи, з метою отримання прибутку. Інвестиційна діяльність може бути як короткостроковою, так і довгостроковою, залежно від стратегії компанії та її ризик-апетиту. Основне завдання інвестування — знайти збалансоване співвідношення між ризиком і доходністю, що дозволить не лише зберегти, але й примножити капітал. Проте, як і у випадку з кредитуванням, інвестиційні операції підлягають ризикам, зокрема ринковим коливанням і змінам у регуляторному середовищі.

Торгівля цінними паперами — ще один важливий вид активних операцій. Ця діяльність може бути пов'язана як з первинним, так і з вторинним ринком. Фінансові компанії часто виступають посередниками між інвесторами та емітентами цінних паперів, отримуючи комісії за свої послуги. Крім того, вони можуть самі виступати активними учасниками ринку, купуючи та продаючи акції, облігації та інші фінансові інструменти, щоб отримати прибуток від зміни їх вартості. Ці операції вимагають високої фінансової грамотності, оскільки учасники ринку повинні постійно відслідковувати економічні тенденції та аналізувати ризики.

Перспективним напрямком розвитку ринку цінних паперів є співпраця з банківськими установами. Він дозволяє займатися інвестиційною діяльністю відразу в мобільному додатку банку. Перевагою є те, що споживачі довіряють банкам більше, ніж іншим фінансовим посередникам чи інвестиційним компаніям. В результаті збільшиться кількість інвесторів і рух капіталу буде відбуватися

швидше і в більшому обсязі. Ринок кредитних ресурсів – сегмент ринку фінансових послуг, де об'єктом операцій є капітал, позичений на певних умовах. Оскільки найпопулярнішим способом отримання кредиту є банківський кредит, розглянемо процеси цифровізації цього сегменту на прикладі банківських установ.

Ще зовсім недавно здавалося, що отримати кредит швидко і не виходячи з дому неможливо. Сьогодні це стало можливим завдяки впровадженню цифровізації та впровадженню інноваційних технологій. Хмарні технології дозволяють співробітникам банку отримати необхідну інформацію про клієнта за кілька хвилин. Обмін інформацією забезпечує швидку ідентифікацію та верифікацію особи [12].

Цифровий банкінг є запорукою успішного дистанційного банківського обслуговування. Клієнти можуть відкрити кредитний рахунок у «два кліки». Корируйте кредитний ліміт, стежте за своїми витратами та умовами погашення кредиту в мобільному додатку.

Поки що мова йде лише про такі короткострокові кредити та невеликі суми шляхом відкриття кредитних ліній та овердрафтів. Або просто оформити кредит. Проте банкам є куди рухатися в цьому напрямку. На нашу думку, через кілька років банківські установи зможуть повністю дистанційно забезпечити процес отримання будь-якого кредиту. Це пояснюється тим, що кредитний капітал перерозподіляється за допомогою інструментів цих сегментів ринку фінансових послуг.

Сучасна цифровізація має значний вплив на страхову галузь. Однією з головних причин є те, що в основі страхових продуктів лежить нематеріальна складова – інформація [10, с. 210–217]. Прикладами є платіжні операції або створення страхових полісів, які, на відміну, наприклад, від покупки автомобіля, у більшості випадків не передбачають фізичних компонентів. Це сприяє розвитку цифровізації ринку страхових послуг. Цифровізація не лише відкриває бізнес-можливості для інших суб'єктів, стартапів на ринку страхових послуг, а й дозволяє традиційним страховикам зменшити витрати та підвищити ефективність.

Операції з деривативами, такими як ф'ючерси, опціони чи свопи, є ще одним аспектом активної діяльності фінансових компаній. Деривативи дозволяють компаніям хеджувати ризики або спекулювати на майбутній вартості базових активів. Наприклад, компанія може використовувати ф'ючерсний контракт для фіксації ціни активу на майбутнє, що дозволяє уникнути ризику цінових коливань. Хоча операції з деривативами можуть приносити високі прибутки, вони також відзначаються високим рівнем складності та ризику, що потребує глибокого розуміння ринкових механізмів.

Оцінка ефективності активних операцій фінансових компаній здійснюється за допомогою ряду фінансових показників, таких як рентабельність, ліквідність, капіталізація та інші. Такі показники дозволяють аналізувати, наскільки успішно компанія розпоряджається своїми ресурсами і чи здатна вона забезпечувати стабільний дохід при прийнятних рівнях ризику. Важливу роль в оцінці грає також аналіз фінансових звітів та показників операційної діяльності.

Варто відмітити, що до найвагоміших законодавчих актів, які регулюють взаємовідносини у фінансовій сфері, належать: Бюджетний кодекс України, Податковий кодекс України, Митний кодекс України, Закон України «Про банки та банківську діяльність», Закон України «Про Національний Банк України», Закон України «Про Державний бюджет України», Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», відповідні постанови Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Укази Президента України тощо.

Рівень державних регулюючих органів, що здійснюють нагляд та контроль за фін ринком представлений двома основними гравцями Національний банк України (далі НБУ) та Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі НЦКПФР), але крім цих основних органів також треба не забути про діяльність Міністерства фінансів України, яке фактично відповідальне за державний борг країни у вигляді випуску державних облігацій та інших державних зобов'язань. До цієї категорії також відноситься Національний

депозитарій, який відповідає за створення та належне функціонування депозитарного обліку цінних паперів.

Крім двох вище зазначених рівнів, як показує досвід економічно високо розвинутих держав, функції регулювання фінансово сектору повинні також здійснювати не тільки органи центральної влади, але й організації, які побудовані за принципом саморегулювання. Крім того в Законі України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» зазначається, що регулювання фондового ринку здійснює держава та саморегулювнi організації [35].

Саморегулювнa організація це організація яка об'єднує професійних учасників ринку в тій чи іншій сфері фінансової системи, створене як неприбуткове об'єднання учасників ринку фінансових послуг, які провадять діяльність на фондовому ринку з торгівлі цінними паперами, управління активами інституційних інвесторів, депозитарну діяльність (діяльність реєстраторів та зберігачів), утворене відповідно до критеріїв та вимог, установлених Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Отже, активні операції фінансових компаній є центральним елементом їх бізнес-моделі, забезпечуючи основне джерело доходу та фінансову стабільність. Незважаючи на високу ризикованість, ці операції дозволяють компаніям досягати високих результатів, за умови правильного управління ризиками та використання сучасних технологій для аналізу ринкових умов. Важливість активних операцій для фінансового сектору полягає також у їхній ролі у забезпеченні руху капіталу в економіці, що сприяє загальному економічному зростанню.

1.2. Види активних операцій фінансових компаній

Розвиток фінансового ринку, підприємництва та конкурентного середовища в Україні вимагає реструктуризації всіх складових інвестиційного середовища. Тут важливого значення набуває робота небанківських фінансово-кредитних установ, які задовольняють потреби учасників фінансового ринку шляхом надання їм максимально широкого спектру вузькоспеціалізованих фінансових

послуг. Особливістю сучасного етапу розвитку небанківських фінансово-кредитних установ є необхідність покращення не лише кількісних, а й якісних показників їх діяльності на фінансовому ринку. Підвищення ефективності системи небанківського фінансового посередництва залишається найважливішим фактором забезпечення розвитку вітчизняного фінансового ринку.

У сучасному світі фінансові компанії як небанківські установи кредитної системи відіграють важливу роль у стабільності та розвитку економіки. Вони стають важливими гравцями на фінансовому ринку, надаючи різноманітні фінансові послуги для фізичних та юридичних осіб. Фінансові компанії — це небанківські установи кредитної системи, які спеціалізуються на наданні кредиту для продажу споживчих товарів із продовженням терміну платежу.

Фінансові компанії можуть створюватися як самостійні юридичні особи на основі акцій чи паїв або як відокремлені структурні підрозділи, філії, дочірні підприємства банків і страхових компаній, що відображає їх прагнення до освоєння відповідних секторів ринку кредитних послуг. Крім того, фінансові компанії можуть створюватися промисловими фірмами - виробниками споживчих товарів [21].

Фінансова компанія може надавати такі види фінансових послуг у різних пропорціях:

- надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів;
- фінансовий лізинг;
- факторинг;
- надання гарантій;
- надання гарантій;
- надання кредитів [22].

Ресурси фінансових компаній створюються шляхом випуску власних боргових зобов'язань - як правило, облігацій або векселів. Крім того, фінансові компанії можуть користуватися короткостроковими кредитами комерційних банків. Основною функцією фінансових компаній є надання кредитів покупцям

споживчих товарів шляхом купівлі векселів у торгових фірм, які використовуються для оформлення відповідних продажів [21].

Ринок небанківських фінансових послуг має значний вплив на функціонування різних галузей економіки держави, її інвестиційну привабливість, входження України в європейський фінансовий простір, рівень життя громадян, збереження та відтворення їх заощаджень.

Згідно зі статтею 65 Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" фінансова установа - це "юридична особа, яка відповідно до закону надає одну або декілька фінансових послуг, послуг на підставі відповідної ліцензії" [17].

Відповідно до цього ж Закону «види фінансових послуг: 1) страхування; 2) надання кредитних коштів та банківських металів; 3) вилучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню; 4) фінансовий лізинг; 5) факторинг; 6) надання гарантій; 7) торгівля валютними цінностями; 8) фінансові платіжні послуги; 9) фінансові послуги, що надаються у сфері професійної діяльності на ринках капіталу» [17, ст. 4]. Тому фінансові компанії є основними суб'єктами фінансового ринку, посередниками в обслуговуванні потоків фінансових ресурсів.

Фінансові компанії належать до «системно важливих та системоутворюючих інститутів інфраструктури фінансово-кредитного ринку ... переважно факторингових та мікрофінансових організацій» [18, с. 181]. Провідні експерти [20] аналізують ситуацію на фінансових ринках, підкреслюючи, що кредитні установи є найважливішими у фінансовому секторі.

Так, за період з 2019 по 2023 рік кількість фінансових компаній скоротилася на 36,20%, що є значною негативною динамікою для фінансового ринку України. Найбільше падіння відбулося з початком повномасштабної російської війни у 2022 році, коли кількість компаній скоротилася на 922 одиниці. Рівень зменшився на 760 одиниць або на 17,59%. Незважаючи на зменшення кількості компаній, їх сукупні активи зросли до 162,1 млрд. грн. 186,5 млрд грн у 2019 році. У 2020 році, а потім і в 2021 році відбувся значний приріст на 216,4 мільярда гривень.

Найбільше зростання відбулося у 2022 році, коли активи зросли до 243,9 млрд грн. Загалом за чотири з половиною роки активи фінансових компаній зросли на 45,96% [23].

Фінансові компанії здійснюють свою діяльність на основі фінансових інструментів, які «формалізують і прискорюють обіг грошового капіталу, перерозподіляють кошти між кредиторами і позичальниками». До фінансових інструментів належать різні види ринкової продукції, що мають фінансовий характер і виконують функцію перерозподілу коштів. Крім того, фінансові інновації – це «сукупність нових фінансових продуктів або процесів, які сприяють ефективному функціонуванню та розвитку фінансових ринків» [19, с. 406].

В умовах воєнного стану діяльність фінансових компаній зазнала значних змін. По-перше, в результаті військових дій вони були фактично ізольовані від міжнародних фінансових ринків. На це вплинули й інші обставини війни.

Активні операції є ключовою частиною діяльності фінансових компаній, що дозволяє їм управляти власними та залученими ресурсами для отримання прибутку. Ці операції включають в себе широкий спектр дій, пов'язаних з наданням кредитів, інвестуванням у цінні папери, управлінням портфелями активів, лізингом та іншими фінансовими інструментами. Кожен із цих видів активних операцій виконує певну роль у стратегії компаній, спрямованій на підвищення рентабельності, мінімізацію ризиків та забезпечення фінансової стійкості.

Одним із найбільш розповсюджених видів активних операцій є кредитування. Фінансові компанії пропонують різноманітні кредитні продукти як для фізичних осіб, так і для бізнесу, що дозволяє забезпечити ліквідність ринку і підтримку споживчої активності. Залежно від типу кредиту (споживчий, іпотечний, корпоративний), умови надання можуть варіюватися за ставками, строками та забезпеченням. Кредитування є джерелом прибутку завдяки процентним ставкам, які дозволяють фінансовим компаніям покривати свої операційні витрати та отримувати додатковий дохід.

Інвестування в цінні папери — ще один важливий вид активних операцій фінансових компаній. Через купівлю державних або корпоративних облігацій, акцій або інших фінансових інструментів, компанії можуть отримувати пасивний дохід у вигляді дивідендів чи відсотків. Важливо зазначити, що успішність таких операцій залежить від професійного управління інвестиційними портфелями та вміння оцінювати ризики. Зростання або зниження вартості цінних паперів напряду впливає на прибутковість компанії, тому аналіз ринку та макроекономічної ситуації стають вирішальними чинниками для прийняття рішень.

Лізинг є іншим поширеним видом активних операцій, який надає фінансовим компаніям можливість отримувати прибуток від передання майна (наприклад, транспортних засобів, обладнання) в користування іншим суб'єктам господарювання на умовах оренди. Така форма фінансових послуг дозволяє бізнесу використовувати активи без необхідності їх купівлі, що може бути вигідно для обох сторін угоди. Для компанії-лізингодавця це джерело стабільного доходу, а для лізингоотримувача — можливість підтримувати свою операційну діяльність з меншими витратами.

Фінансові компанії також займаються операціями з деривативами, такими як форварди, ф'ючерси, опціони і свопи. Ці інструменти дозволяють хеджувати ризики або спекулювати на зміні цін на різні активи, що може приносити значні прибутки або, навпаки, призводити до втрат, залежно від волатильності ринків. Операції з деривативами вимагають високого рівня експертизи та здатності прогнозувати зміни на ринку.

Управління активами — це також важлива частина активних операцій. Фінансові компанії надають послуги з управління капіталом для своїх клієнтів, допомагаючи їм ефективно розміщувати інвестиції, знижувати ризики та підвищувати дохідність. Управління активами передбачає ретельний аналіз фінансових ринків, оптимізацію портфелів та регулярний моніторинг інвестиційних рішень, що дозволяє клієнтам досягати своїх фінансових цілей.

Різноманітність активних операцій дозволяє фінансовим компаніям бути гнучкими у своїй діяльності, адаптуючись до змін ринку та економічних умов. Однак, активні операції також пов'язані з ризиками, такими як кредитні ризики, ринкові коливання та регуляторні обмеження. Тому компанії мають впроваджувати ефективні механізми управління ризиками, щоб зберегти фінансову стабільність.

Як бачимо, фінансові послуги, що надаються небанківськими фінансовими посередниками, фактично є основою для їх групування за окремими ознаками. Проте, крім механічного переліку фінансових послуг, є більш важливе питання визначення сутності фінансових послуг та наслідків діяльності небанківських фінансових посередників, які їх надають. Ринок фінансових послуг є складовою фінансового ринку, а останній, у свою чергу, є складовою фінансової системи. Фінансова система є основою економіки будь-якої країни, тому широкомасштабне функціонування небанківських фінансово-кредитних установ може мати значний вплив не лише на фінансовий ринок, а й на економіку в цілому [24]. Для візуалізації видів активних операцій фінансових компаній України можна створити схему/таблицю, яка відобразить різні типи активних операцій, характерних для небанківських фінансових установ. У структурі кожного виду операції можна показати її основні функції або роль на ринку фінансових послуг. Покажемо це на прикладі табл.1.1.

Таблиця 1.1

Види активних операцій фінансових компаній

Види активних операцій	Опис операцій	Приклади послуг
Кредитні операції	Надання фінансових ресурсів фізичним та юридичним особам	Короткострокові кредити, споживчі позики, позики для бізнесу
Інвестиційні операції	Вкладення коштів у різні активи для отримання доходу	Купівля цінних паперів, інвестиції в нерухомість, фінансові інструменти
Фінансовий лізинг	Надання об'єктів в оренду з правом викупу	Лізинг обладнання, автомобілів, нерухомості
Факторинг	Управління дебіторською заборгованістю та забезпечення ліквідності	Купівля боргів, фінансування рахунків
Страхові послуги	Захист від фінансових ризиків через страхування	Страхування майна, відповідальності, життя

Табл. 1.1 показує основні типи активних операцій фінансових компаній разом з їхнім коротким описом та прикладами послуг для кожного типу.

Розглянемо пріоритетні напрямки, які можуть суттєво вплинути на розвиток національної економіки через небанківські фінансово-кредитні установи:

- 1) економічний напрямок;
- 2) соціальна спрямованість.

1. У контексті розгляду економічного напрямку доцільно виділити такі складові:

- інвестиційні;
- фінансовий;
- вплив на галузі економіки.

Що стосується інвестиційної складової, то слід зазначити, що подальша реалізація глибокої реструктуризації української економіки потребує значного збільшення інвестиційних ресурсів та активізації інвестиційної діяльності. Незважаючи на певні позитивні зміни в накопиченні інвестиційних ресурсів підприємств, їх обсяг недостатній для задоволення зростаючих потреб виробництва та подальшого розвитку в масштабах народного господарства. Головною перевагою небанківських фінансових посередників є те, що вони насамперед орієнтуються на інвестування в малий і середній бізнес, який є основою ринкової економіки. Крім того, їх перевагами, порівняно з банківськими кредитами, є вигідні умови кредитування через лізинг, факторинг та інші доступні види [25].

Для західних країн характерний добре розвинений ринок фінансового посередництва. Посередники запрошуються до ролі інвестиційних інвесторів, а небанківські фінансові посередники відіграють ключову роль у цих процесах. Тому, враховуючи зарубіжний досвід, слід очікувати, що в майбутньому, з розвитком фінансового ринку та зростанням фінансових ресурсів, небанківські фінансово-кредитні установи зможуть виконувати одне з головних завдань — інвестиційна політика держави. полягає у створенні сприятливих умов для

накопичення фінансових ресурсів юридичних і фізичних осіб. Крім того, вони можуть забезпечити роботу ефективного механізму конвертації коштів в інвестиції на фінансовому ринку.

Сутність фінансової складової полягає в тому, що небанківські фінансово-кредитні установи, як суб'єкти ринку фінансових послуг, є не лише посередниками, які задовольняють інтереси інвесторів і позичальників, а й мають істотний вплив на структуру активів у фінансовий ринок. Таким чином, зарубіжні практики особливо важливі в Україні, де цей елемент фінансового ринку розвинений недостатньо, а створення вітчизняного фондового ринку свідчить про їх значну роль. Залучаючи кошти дрібних інвесторів, які становлять найбільшу частку населення, небанківські фінансові посередники з розвиненим фондовим ринком розміщують їх у цінних паперах, тим самим впливаючи на всю економіку [25].

Вплив на сектори економіки проявляється через активну участь небанківських фінансово-кредитних установ у покращенні умов роботи та перспектив підприємницьких структур, що є більш актуальним з огляду на низький рівень розвитку окремих галузей, у яких вони працюють. В умовах становлення приватної власності централізовано управляти організованим розміщенням фінансових ресурсів неможливо. Кожен індивідуальний підприємець веде свій бізнес самостійно, враховуючи власні інтереси, залежно від кон'юнктури ринку. Жоден власник не вкладає свій капітал у розвиток виробництва тих чи інших товарів або у сферу обслуговування, не враховуючи ризик втрати провідних ресурсів. Тому актуальними стають питання зниження втрат від ризиків шляхом впровадження страхування у виробничий процес.

Другим напрямком впливу небанківських фінансово-кредитних установ є соціальний напрям. На етапі становлення ринкових відносин в Україні руйнуються старі механізми соціального захисту населення, перебудовується фінансово-економічна основа. У цих процесах необхідно визначити роль тих чи інших інститутів у забезпеченні ефективного функціонування цих механізмів. Такі установи можуть бути приватними небанківськими фінансовими

посередниками. Суть їх роботи полягає в соціальному ефекті, який реалізується через механізм перерозподілу фінансових ресурсів. Крім того, робота небанківських ощадних та договірних фінансових посередників може суттєво вплинути на покращення складної ситуації, що склалася в пенсійних та інших соціальних мережах. Як свідчить досвід розвинених країн світу, питання соціального захисту населення в умовах ринкової економіки здебільшого вирішуються через небанківський фінансовий сектор [24].

Дослідження місця та призначення небанківських фінансово-кредитних установ у фінансовій системі показало, що підхід, за яким вони є складовою частиною ринку фінансових послуг, є найбільш розгалуженим. Проаналізовані особливості їх роботи дозволили зрозуміти, що внутрішній ринок фінансових послуг створив усі умови для максимального розвитку всіх видів небанківських фінансових посередників. Основною причиною цього є їхня важлива роль не лише для ринку фінансових послуг та фінансового ринку, а й для економіки в цілому.

Отже, активні операції є основою діяльності фінансових компаній, надаючи їм можливість ефективно використовувати фінансові ресурси та досягати високих показників рентабельності. Використання різних фінансових інструментів дозволяє компаніям бути конкурентоспроможними та забезпечувати довгостроковий розвиток у складних умовах ринкової економіки.

1.3. Аналіз тенденцій розвитку фінансового сектору України

Фінансовий сектор України, як і будь-яка інша складова економіки, перебуває в постійному русі, зазнаючи впливу як внутрішніх, так і зовнішніх факторів. Розуміння цих тенденцій є критично важливим для інвесторів, бізнесу та державних органів.

Ключові тенденції розвитку фінансового сектору України:

1. Цифрова трансформація:

- Поширення цифрових банківських послуг: Зростання популярності мобільних додатків, інтернет-банкінгу та безконтактних платежів. Віддалена ідентифікація: Спрощення процедур відкриття рахунків та отримання фінансових послуг.

2. Інклюзивність:

- Розширення доступу до фінансових послуг: Збільшення кількості банківських відділень у регіонах, розробка програм для малозабезпечених верств населення.
- Фінансова грамотність: Активні заходи з підвищення фінансової обізнаності населення.

3. Підвищення стійкості:

- Зміцнення банківської системи: Заходи з підвищення капіталізації банків та вдосконалення системи нагляду.
- Управління ризиками: Розробка ефективних інструментів для управління ризиками, пов'язаними з кібербезпекою, кліматичними змінами та іншими факторами.

4. Державне регулювання:

- Підтримка інновацій: Створення сприятливого регуляторного середовища для розвитку фінансових технологій.

Фактори, що впливають на розвиток фінансового сектору:

- Політична стабільність: Впливає на інвестиційну привабливість країни.
- Макроекономічна ситуація: Інфляція, курс національної валюти, рівень безробіття та інші макроекономічні показники впливають на діяльність фінансових інститутів.
- Геополітичні ризики: Конфлікти, санкції та інші зовнішні фактори можуть створювати додаткові ризики для фінансового сектору.

- Технологічний розвиток: Нові технології відкривають нові можливості для розвитку фінансових послуг, але водночас створюють нові виклики.

Фінансовий сектор України проходить період трансформації, спрямований на підвищення його ефективності, стійкості та інклюзивності. Цифрова трансформація, інтеграція в глобальні фінансові ринки та посилення державного регулювання є ключовими тенденціями розвитку. Однак, для досягнення сталого зростання необхідно подолати ряд викликів, пов'язаних з політичною нестабільністю, макроекономічними дисбалансами та геополітичними ризиками.

Виклики та перспективи:

- Нестабільність економіки: Економічна нестабільність стримує розвиток страхового ринку, оскільки багато людей відкладають купівлю страхових полісів на потім.
- Збільшення страхових виплат: Війна та інші надзвичайні ситуації призвели до значного збільшення страхових виплат, що створює додаткові фінансові навантаження для страховиків.
- Недостатня фінансова грамотність населення: Низький рівень фінансової грамотності населення обмежує попит на страхові продукти.

Перспективи:

- Відновлення економіки: З відновленням економіки очікується зростання попиту на страхові продукти.
- Розвиток нових видів страхування: Можлива поява нових видів страхування, які будуть відповідати потребам сучасного ринку.
- Поглиблення співпраці з державою: Співпраця з державою допоможе вирішити ряд проблем, з якими стикається страховий сектор.

Внутрішня структурна будова страхового ринку за суб'єктами страхових відносин представлена трьома основними секторами:

1-й сектор - уповноважений орган державного нагляду за страховою діяльністю;

2-й сектор - структурні елементи страхового ринку - страховики страхувальники та об'єднання страховиків;

3-й сектор - елементи інфраструктури - страхові та не страхові посередники. З прийняттям нової редакції Закону України "Про страхування" від 4 жовтня 2001 р., першим сектором страхового ринку є уповноважений орган та його органи на місцях. Другий сектор структурної будови страхового ринку України представлений (рис. 1.2.):

- страховиками - страховими компаніями, перестраховиками у формі акціонерних, повних, командитних товариств або товариств з додатковою відповідальністю, державних страхових компаній;

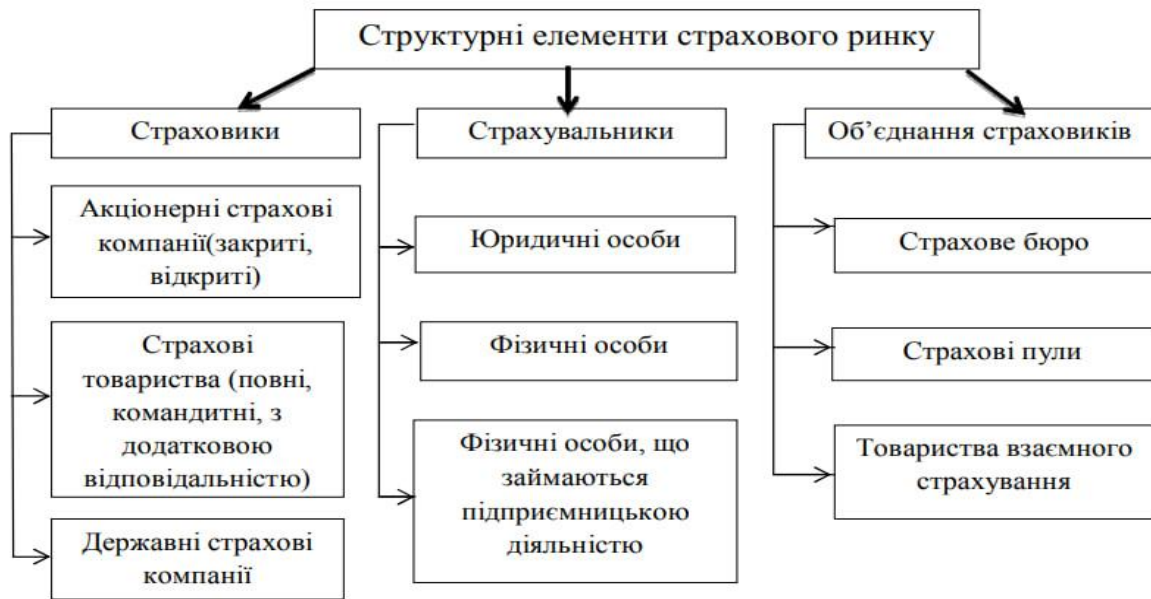
- страхувальниками ;

- юридичними особами, фізичними особами, фізичними особами, що займаються підприємницькою діяльністю;

- об'єднаннями страховиків ;

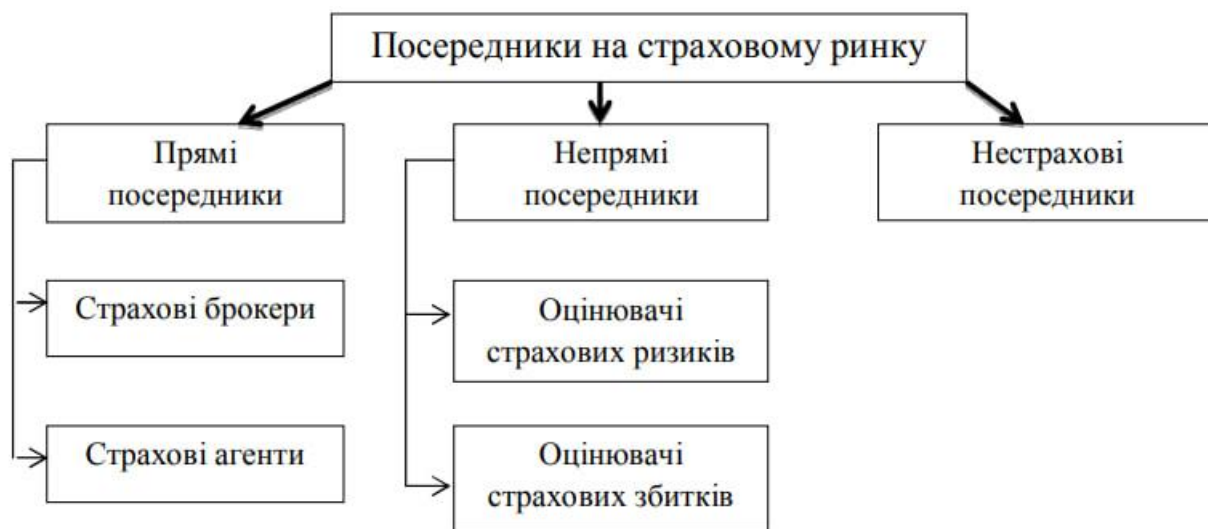
- страхові бюро, страхові пули, товариства взаємного страхування, спілки, асоціації та інші об'єднання страховиків

Страховиками в Україні визнаються фінансові установи, які створені у відповідних формах (рис. 1.2.) та у встановленому порядку отримали ліцензію на здійснення страхової діяльності. Учасників страховика повинно бути не менше трьох. Страхова діяльність в Україні здійснюється виключно страховиками-резидентами України.

Рис. 1.2 Структурні елементи страхового ринку України

Третій сектор страхового ринку представлений елементами інфраструктури, до складу якої входять (рис. 1.2): - прямі посередники - страхові агенти, що діють від імені страхової компанії; страхові брокери, що діють від свого імені на підставі брокерської угоди з особою, яка має потребу у страхуванні як страхувальник; перестрахові Структурні елементи страхового ринку Страховики Страхувальники Об'єднання страховиків Акціонерні страхові компанії(закриті, відкриті) Страхові товариства (повні, командитні, з додатковою відповідальністю) Державні страхові компанії Юридичні особи Фізичні особи Фізичні особи, що займаються підприємницькою діяльністю Страхове бюро Страхові пули Товариства взаємного страхування 9 брокери, що також діють від свого імені та на підставі брокерської угоди із страховиком, який має потребу у перестрахованні як перестраховальник ; - непрямі посередники - ті, що професійно оцінюють страхові ризики (андеррайтер, сюрвеєр) та ті, що оцінюють страхові збитки (аварійний комісар, аджастер, диспашер); - нестрахові посередники - виконують роботу другого напрямку[42, с. 13].

Рис. 1.3. Посередники страхового ринку

Український страховий ринок на сьогоднішній час стоїть на порозі послідовного інтегрування у світовий. Страхова галузь забезпечує дієву систему захисту майнових прав та інтересів всіх громадян і підприємств, сприяє економічній безпеці держави, а також регулює національну економіку. Відколи Україна стала незалежною, економічні й соціальні перетворення, що відбуваються в процесі державотворення, зумовили необхідність побудови надійної системи страхування, яка б стала надійним захистом для юридичних і фізичних осіб від матеріальних втрат, спричинених форс мажорними обставинами.

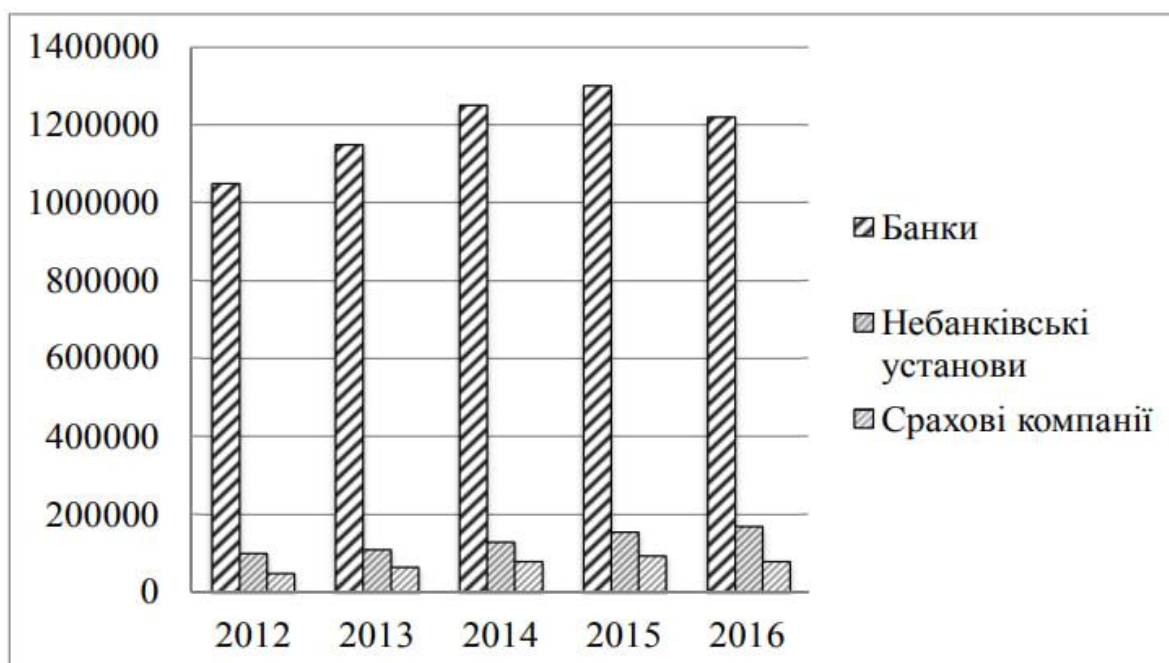
Система страхування впливає на економічну стабільність, зміцнення фінансової системи, реалізацію інвестиційних процесів і вирішення соціальних проблем. Страхування надає надійні гарантії відновлення порушених майнових прав та інтересів у випадках втрат, спричинених вогнем, стихійними лихами, техногенними аваріями, транспортними аваріями та іншими неочікуваними ситуаціями.

Обсяги страхових операцій зростають, незважаючи на труднощі становлення національного страхового ринку. Це спричинено тим, що в неринкових умовах господарювання відшкодування збитків здійснювалося державою за рахунок коштів бюджету. В Україні програма приватизації об'єктів державної власності спричинила необхідність страхового захисту нових власників майна від ризиків, що призводять до його втрат або пошкодження. В основному,

за період незалежності України, створено законодавчу та нормативну базу страхування. Це дає можливість розбудовувати страховий ринок на засадах конкуренції і сприяє підвищенню якості надання страхових послуг.

Страхування є вагомим фактором стимулювання економіки, оскільки створює для всіх учасників рівні права, можливості одержати вигоду, бажання ризикувати, надає впевненості у розвитку підприємницької діяльності, створює нові стимули зростання продуктивності праці та забезпечення економічного розвитку. Страхування необхідне для новостворених підприємств, які ще не набули достатнього виробничого потенціалу і не нагромадили власних ресурсів.

Необхідно визначити місце страхового ринку України серед банківського та небанківського секторів, яке допоможе оцінити роль страхового сектору в економіці країни (рис. 1.4).

Рис.1.4. Динаміка активів банків, небанківських установ та страхових компаній в Україні з 2012 по 2016 рік, млн. грн. [39]

Аналізуючи дані рис. 1.4, можна зробити висновок, що частка активів страхових компаній у сукупних активах небанківського сектору становила майже

60% у 2012 році. Упродовж 2012-2016 років цей показник постійно зростає. Активи страхових компаній у порівнянні з активами інших учасників фінансового ринку є найбільшими. Таким чином, страховий ринок посідає значне місце серед небанківських фінансових установ України та є другим за рівнем капіталізації серед інших небанківських фінансових інститутів.

Отже, усунення негативних чинників розвитку страхової галузі сприятиме стабільному розвитку національної економіки та стимулюватиме інтеграцію України до регіональних та світових страхових ринків. Для усунення негативних факторів розвитку страхового ринку України необхідно запроваджувати заходи, які полягатимуть у підвищенні рівня надійності та фінансової стійкості страховиків.

Сучасний етап розвитку страхових відносин в Україні характеризується достатньою конкуренцією страхових компаній та низьким споживчим попитом на страхові послуги, що в сукупності не можуть створити ефективно організований ринок надання якісних страхових послуг. Чергова економічна криза в державі посилила негативні явища в страховому просторі, які потребують детального вивчення. Сучасний стан страхового ринку визначається обсягом страхових премій і рівнем страхових виплат, з вивчення динаміки яких розпочнемо дослідження (табл. 1.5).

Динаміка валових страхових премій і страхових виплат страхових компаній за 2010–2014 рр. свідчить про тенденції їх зменшення. Так, за 2010–2013 рр. обсяг скорочення валових страхових премій становив 5580,2 млн грн або 24,2%. За 9 місяців 2014 р. валові страхові премії зменшилися на 20% порівняно з аналогічним періодом 2014 р. Зменшення надходжень страхових платежів відбулося за рахунок зменшення операцій вихідного перестраховування на 35,8%, зокрема, перестраховування всередині країни (на 40,4%), що істотно вплинуло на динаміку основних показників діяльності страховиків.

Таблиця 1.5

**Динаміка основних показників страхового ринку України за 2010 – 9 місяців
2014 рр. [40], млн грн**

Показники	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.	9 міс. 2013 р.	9 міс. 2014 р.	Відхилення 2013 р. до 2010 р.		Відхилення за 9 міс. 2014 р. до 2013 р.	
							абс. зміна	приріст, %	абс. зміна	приріст, %
Валові страхові премії	23081,7	22693,5	21508,2	28661,9	21365	17081,6	5580,20	24,2	-4283,4	-20,0
Валові страхові виплати	6104,6	4864	5151	4651,8	3622,1	3665,1	-1452,80	-23,8	43,0	1,2
Рівень валових виплат, %	26,4	21,4	23,9	16,2	17,0	21,5	-10,17	x	4,5	x
Чисті страхові премії	13327,7	17970	20277,5	21551,4	16220,9	13643,9	8223,70	61,7	-2577,0	-15,9
Чисті страхові виплати	5885,7	4699,2	4970	4566,6	3555	3588	-1319,10	-22,4	33,0	0,9
Рівень чистих виплат, %	44,2	26,2	24,5	21,2	21,9	26,3	-23,01	x	4,4	x
Сплачено на перестраховування	9754	4723,5	1230,7	7110,5	5144,1	3437,7	-2643,50	-27,1	-1706,4	-33,2
Виплати перестраховиків	218,9	164,8	181	85,2	67,1	77,1	-133,70	-61,1	10,0	14,9

Проаналізувавши дані табл. 1.5, отже, валові страхові виплати за 2010–2013 рр. зменшилися на 1452,9 млн грн і у 2013 р. становили 4651,8 млн грн. Динаміка зміни обсягу валових страхових премій та валових страхових виплат зумовила динаміку рівня валових страхових виплат. У 2010 р. рівень валових виплат становив 26,4%, тобто з вартості страхових премій було виплачено 6104,66 млн грн страхового відшкодування. У 2011 р. цей показник зменшився до 21,4%, а у 2013 р. взагалі до 16,2%. Ця тенденція може бути пов'язана зі зменшенням кількості страхових випадків, оскільки виплати перестраховиків також зменшилися або зі збільшенням заборгованості перед постраждалими страхувальниками, що свідчить про наявність неплатоспроможних або фіктивних страхових компаній на ринку страхових послуг України.

Різницю між валовими й чистими страховими платежами становлять платежі, які отримують страховики один від одного на подальше перестраховування ризиків (у межах України). Таким чином, валові платежі більше характеризують активність страхових компаній, які здійснюють страхову й

перестрахову діяльність, а чисті – безпосередньо активність споживачів страхових послуг [41].

Досліджуючи чисті страхові премії та страхові виплати, відмітимо, що обсяг чистих страхових премій повільно зростає, що свідчить про збільшення попиту на страхові послуги. Обсяг чистих страхових премій за 2010–2013 рр. збільшився на 61,7% і становив 21 551,4 млн грн, натомість обсяг чистих страхових виплат зменшився на 22,4%, що вплинуло на зменшення рівня чистих виплат (співвідношення обсягу валових виплат за вирахуванням виплат, здійснених перестраховальникам-резидентам, до обсягу валових премій за вирахуванням премій, належних перестраховикам-резидентам) з 44,2% у 2010 р. до 21,2% у 2013 р. Зменшення обсягу чистих страхових виплат свідчить про реальне зменшення фактичних виплат застрахованим особам.

У 2014 р. на тлі політико-економічної ситуації в країні прослідковується динаміка зменшення надходження чистих страхових премій, а натомість обсяг чистих страхових премій скоротився майже на 16% за 9 місяців поточного року порівняно з аналогічним періодом 2013 р.

Висновки до першого розділу

Розглянуто основні теоретичні аспекти активних операцій фінансових компаній, що мають важливе значення для їхньої діяльності. Активні операції визначаються як операції, спрямовані на розміщення фінансових ресурсів з метою отримання прибутку. Вони включають надання кредитів, інвестування в цінні папери, здійснення лізингових та факторингових операцій. Ці операції є основним джерелом доходу для фінансових компаній і вимагають ретельного управління та оцінки ризиків.

Активні операції фінансових компаній є ключовим елементом їхньої діяльності, оскільки вони передбачають використання власних або залучених коштів для отримання прибутку. На відміну від пасивних операцій, які стосуються формування фінансових ресурсів (залучення капіталу), активні операції спрямовані на ефективне управління цими ресурсами, примноження

капіталу та підтримку стабільності фінансової системи компанії. Активні операції фінансових компаній виконують важливу функцію в економіці, забезпечуючи ліквідність, доступ до фінансування та інвестицій для підприємств та приватних осіб. Оскільки фінансовий ринок є інтегрованою частиною фінансової системи, діяльність фінансових компаній, особливо небанківських, має значний вплив на загальний стан економіки. Завдяки активним операціям фінансові компанії стимулюють економічне зростання, сприяють розвитку підприємницької діяльності та створюють фінансові механізми для інновацій.

Також були розглянуті види активних операцій, серед яких особливе місце займають кредитні операції, інвестиційна діяльність та операції з цінними паперами. Кожен вид активних операцій потребує спеціалізованого підходу до аналізу ринку, оцінки ризиків і управління фінансовими потоками.

Страховий ринок в Україні являє собою складне явище, яке охоплює багато ланок. За останні роки ринок страхових послуг досяг певного рівня розвитку, але не став реальним чинником стабільності і за своїми функціональними характеристиками не відповідає завданням розвитку української економіки та тенденціям світових страхових ринків. Це свідчить про значне відставання у процесі формування світової фінансової системи.

Страхування поки що не стало невід'ємною частиною ринку, що розвивається. Більшу частину витрат по ліквідації наслідків природних та техногенних катастроф відшкодовується за рахунок державного бюджету. Можливості страхових компаній розміщувати значні страхові ризики, а саме екологічні, атомні, індустріальні і транспортні залишаються низькими. Страхові компанії не мають достатнього досвіду в проведенні цих видів страхування.

Таким чином, активні операції є ключовим елементом фінансової діяльності компаній, і для їхнього ефективного проведення необхідна не лише чітка структура, але й розуміння сутності кожного з видів операцій. Збалансоване управління активами та розміщення фінансових ресурсів дозволяє компаніям досягати стійкого розвитку та забезпечувати конкурентоспроможність на фінансовому ринку.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ АКТИВНИХ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ ТОВ «МІЛОАН»

2.1. Загальна характеристика фінансової діяльності ТОВ «МІЛОАН»

Фінансова діяльність будь-якої компанії є ключовим аспектом її існування, розвитку та забезпечення конкурентоспроможності на ринку. ТОВ «МІЛОАН», як представник фінансового сектору, здійснює широкий спектр фінансових операцій, що сприяють формуванню прибутковості та стабільності компанії в умовах постійних змін ринкової кон'юнктури. ТОВ «Мілоан» є однією з провідних фінансових компаній України, що спеціалізується на наданні небанківських кредитних послуг. Завдяки інноваційному підходу до процесу кредитування, компанія надає клієнтам можливість швидко і зручно отримати короткострокові позики на картку, використовуючи дистанційні канали обслуговування. Основними перевагами діяльності «Мілоан» є віддалений характер надання послуг, високий рівень автоматизації процесів та доступність для широкого кола населення, що робить її важливим гравцем на ринку фінансових послуг України. У цьому розділі буде здійснено детальний аналіз фінансової діяльності компанії, її організаційної структури, основних показників і ключових аспектів функціонування, що дозволяє забезпечувати стабільний розвиток на ринку кредитування.

Таблиця 2.1

Інформаційна картка підприємства [1]

Повне найменування юридичної особи	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "МІЛОАН"
Скорочена назва	ТОВ "МІЛОАН"
Код ЄДРПОУ	40484607
Дата реєстрації	16.05.2016
Уповноважені особи	Вініченко Олексій Віталійович — 30.04.2016, керівник

Продовження табл. 2.1

Розмір статутного капіталу	30 460 000,00 грн
Організаційно-правова форма	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
Види діяльності	<p>Основний: 64.92 Інші види кредитування (Цей клас включає фінансову діяльність із наданням позик небанківськими фінансовими установами, при якій надання кредиту може приймати різні форми, такі як позики, іпотечні кредити під заставу, кредитні картки тощо, з наданням такого спектра послуг:</p> <ul style="list-style-type: none"> – надання споживчих кредитів; – фінансування міжнародної торгівлі; – надання довгострокового фінансування промисловості з боку промислових банків; – грошові позики під заставу за межами банківської системи; – надання житлових кредитів спеціалізованими недепозитними установами діяльність ломбардів і лихварів).

ТОВ «Мілоан» — це небанківська фінансова компанія, яка активно працює на ринку фінансових послуг України з 2016 року. Основним видом діяльності підприємства є надання короткострокових кредитів населенню в режимі онлайн, що відповідає класу 64.92 згідно з класифікатором видів економічної діяльності України – «інші види кредитування». Це включає надання споживчих кредитів, іпотечних позик, позик під заставу, а також кредитів через інтернет-сервіси. Високотехнологічний підхід компанії дозволяє ефективно обслуговувати клієнтів у будь-якому куточку України, використовуючи сучасні цифрові платформи для обробки запитів і видачі коштів.

Одним із основних напрямів діяльності фінансових компаній є управління активами, інвестування та надання фінансових послуг, таких як кредити, позики, фінансові гарантії тощо. Для ефективного функціонування ТОВ «МІЛОАН» [2] необхідно здійснювати належний контроль над фінансовими потоками, оптимізувати структуру витрат та доходів, а також постійно аналізувати

економічне середовище та кон'юнктуру ринку. Це дозволяє компанії своєчасно реагувати на зміни у фінансовій системі та забезпечувати стабільність своєї діяльності.

Важливим аспектом фінансової діяльності компанії є управління кредитними ризиками. Оскільки основою фінансової діяльності є надання кредитів фізичним особам, виникає необхідність розробки ефективної системи оцінки кредитоспроможності клієнтів, що дозволяє мінімізувати ризики неповернення кредитів. Крім того, ТОВ «МІЛОАН» повинно забезпечувати належний рівень резервів для покриття можливих втрат від фінансових ризиків, що є важливою складовою фінансової стратегії компанії.

Іншим важливим елементом фінансової діяльності є оптимізація операційних витрат. Компанія повинна ретельно стежити за ефективністю своїх внутрішніх процесів, зокрема за витратами на персонал, оренду приміщень, маркетингові кампанії та інші операційні витрати. Зменшення зайвих витрат дозволяє компанії збільшити чистий прибуток, що має ключове значення для її фінансової стійкості.

Фінансова діяльність ТОВ «МІЛОАН» [34] також включає взаємодію з державними органами, регулюючими інституціями та іншими учасниками ринку. Для цього компанія має дотримуватись відповідних законодавчих норм та вимог, що стосуються фінансового регулювання, податкового навантаження та управління звітністю. Зокрема, контроль за фінансовою прозорістю є важливою частиною корпоративного управління.

Однією з ключових характеристик фінансової діяльності компанії є її здатність залучати зовнішні ресурси, зокрема через інвестиції або позики від інших фінансових інституцій. Залучення таких ресурсів дає змогу збільшувати обсяг наданих послуг, а також підвищувати конкурентоспроможність компанії на ринку. Водночас, управління залученими ресурсами вимагає високого рівня фінансової дисципліни та відповідальності.

У контексті фінансової діяльності важливо відзначити також важливість стратегії диверсифікації ризиків. З метою зниження залежності від одного типу

доходів, компанії необхідно диверсифікувати свої фінансові активи та розширювати спектр наданих послуг. Такий підхід допомагає компанії залишатися гнучкою в умовах змін на ринку та забезпечувати стабільність фінансових показників.

ТОВ «Мілоан» створено у 2016 році, а активну роботу з кредитування фізичних осіб розпочато у 2017 році. Доходи та витрати компанії зростали пропорційно обсягу споживчих кредитів протягом усього періоду діяльності. Починаючи з 2016 року попит на мікропозики стрімко зростає, разом з цим ТОВ «Мілоан» також динамічно розвивається, а діяльність підприємства в 2016-2018 роках є неприбутковою. З 2018 року по сьогоднішній день компанія нарощує обсяги бізнесу та обсяги послуг, що надаються – кредитування [2].

Клієнтський сегмент ТОВ «Мілоан» – фізичні особи. Компанія пропонує кредити від 500 грн. До 15 000 грн на термін від 1 до 30 днів. Отримати кредит може будь-який повнолітній громадянин України (від 18 до 65 років). Вартість фінансової послуги (кредиту), а також загальна сума платежів і витрат визначається індивідуально для кожного позичальника в залежності від його фінансового стану, кредитоспроможності, історії відносин клієнта з Компанією, суми боргу, терміну. кредит та інші фактори. Ціна складається з:

- проценти за користування кредитом, їх розмір може становити від 0,01 відсотка до 5 відсотків суми кредиту за кожен день користування;
- комісія за кредит, яка може становити від 0 до 70 відсотків від суми кредиту, стягується одноразово;
- комісія за продовження строку користування/погашення кредиту (якщо позичальник докладає зусиль для продовження строку, зазначеного в умовах договору), не повинна перевищувати 2% за кожен день продовження строку договору [2].

Фінансова діяльність ТОВ «Мілоан» базується на дистанційній взаємодії з клієнтами. Основний бізнес-модель компанії передбачає видачу короткострокових позик фізичним особам на персональні банківські картки через зручний інтерфейс онлайн-сервісу.

Компанія функціонує у сегменті мікрокредитування, що має значну соціальну вагу, оскільки дозволяє вирішувати короткострокові фінансові труднощі населення, яке часто не може скористатися традиційними банківськими кредитами через більш жорсткі умови та процедури перевірки. Завдяки мінімальним вимогам до клієнтів, основними з яких є досягнення повноліття, наявність громадянства України та доступ до інтернету, ТОВ «Мілоан» стає привабливим варіантом для широкого кола споживачів.

Загалом вартість фінансових послуг, які пропонує ТОВ «Мілоан», є вищою порівняно з послугами банків та деяких небанківських фінансово-кредитних установ. Це пояснюється підвищеними ризиками в сегменті споживчого мікрокредитування. При цьому відсоткові ставки за кредитами, які пропонує клієнтам ТОВ «Мілоан», відповідають рівню вартості аналогічних послуг, які надають установи, що працюють в тому ж сегменті, що й компанія. Стандарти роботи компанії відповідають вимогам Закону України «Про споживчий кредит», спрямованим на створення відкритого ринку, захист позичальників та зміцнення довіри до фінансової системи.

Характеристика діяльності Компанії передбачає надання всіх фінансових послуг за допомогою сервісу онлайн-кредитування через веб-сайт Компанії, розміщений у мережі Інтернет та загальнодоступний за адресою <https://miloan.ua> або відповідний мобільний додаток [2].

Фінансова стратегія компанії передбачає підтримання високого рівня ліквідності для швидкого покриття зобов'язань перед клієнтами. Водночас, «Мілоан» працює над розширенням клієнтської бази, вдосконаленням сервісів і підвищенням рівня автоматизації операцій. Це дозволяє знижувати витрати на обслуговування кредитів та підвищувати ефективність управління кредитними ризиками.

Починаючи з 2019 року, показники ефективності покращилися, при цьому збільшився темп зростання нарахованих процентних доходів за наданими кредитами. Основним доходом компанії є її портфель споживчих кредитів, усі з яких орієнтовані на споживача. Валюта кредиту - тільки українська гривня.

Підприємство захищене від валютних та супутніх ризиків, враховуючи, що його ресурсна база формується переважно за рахунок власних коштів, а також кредиту учасника Товариства, виданого в гривнях. Усі позики є короткостроковими на умовах користування. Процентна ставка за короткостроковими мікропозиками, що надаються клієнтам, значно вища порівняно з послугами, які надають банки та деякі небанківські установи [2].

Окрім видачі короткострокових кредитів, ТОВ «Мілоан» значну увагу приділяє оцінці кредитоспроможності клієнтів, що забезпечує зниження рівня неповернень. Застосування сучасних технологій аналізу даних і алгоритмів машинного навчання допомагає компанії підвищити точність прогнозування кредитних ризиків. Таким чином, автоматизовані процеси дозволяють зберігати баланс між зручністю для клієнта та мінімізацією ризиків для компанії.

Зважаючи на зростання обсягів наданих кредитів, статутний капітал ТОВ «Мілоан» неодноразово збільшувався: у 2017 році було прийнято рішення збільшити обсяг статутного капіталу з 5 млн. грн. до 10 млн. грн., у 2018 році – до 26,5 млн. грн., у 2019 році – до 30,46 млн. грн. Статутний капітал ТОВ «Мілоан» станом на жовтень 2024 року становить 30, 46млн. рн., що забезпечує фінансову стабільність та надійність компанії. Значний розмір статутного капіталу дозволяє компанії оперативно реагувати на зміни ринкової ситуації та підтримувати високий рівень ліквідності. Компанія продовжує розвиватися, розширюючи спектр послуг та вдосконалюючи механізми взаємодії з клієнтами [34].

Існує багато методів оцінки конкурентоспроможності компанії. На конкурентоспроможність підприємства впливає внутрішнє та зовнішнє середовище, тому конкурентоспроможність ТОВ «Мілоан» доцільно оцінити за допомогою PEST-аналізу та SWOT-аналізу.

За методом PEST-аналізу оцінюються всі фактори, що впливають на конкурентну ситуацію підприємства в зовнішньому середовищі, зокрема: політична ситуація, економічна ситуація, соціальні та технологічні зміни. Завдяки цьому підприємство може оцінити рівень впливу зовнішніх факторів на його діяльність (табл. 2.2).

PEST-аналіз для ТОВ «Мілоан»

Чинники, що мають вплив	Можливості	Загрози
Політичні	- Сприятливе законодавство щодо мікрокредитування	- Зміни в регуляторному середовищі
	- Підтримка держави у розвитку фінансових установ	- Політична нестабільність в Україні
Економічні	- Зростання попиту на споживчі кредити	- Економічні кризи та спад
	- Можливість розширення на нові ринки	- Зростання рівня безробіття та падіння доходів
Соціальні	- Збільшення кількості потенційних клієнтів	- Зміна споживчих вподобань щодо кредитування
	- Підвищення фінансової грамотності населення	- Ризик зростання неплатежів серед клієнтів
Технологічні	- Впровадження нових технологій у кредитуванні	- Конкуренція з боку фінансових технологій (fintech)
	- Автоматизація процесів видачі кредитів	- Кібербезпека та ризики зберігання даних

Наведена інформація в табл. 2.2 дозволяє проаналізувати зовнішні чинники, які можуть вплинути на діяльність ТОВ «Мілоан», а також виявити можливості для розвитку і потенційні загрози.

PEST-аналіз виявив кілька важливих чинників, що впливають на діяльність ТОВ «Мілоан». Політичні фактори, такі як стабільність уряду і регуляторна політика в фінансовому секторі, створюють сприятливі умови для розвитку компанії. Соціальні фактори, такі як зміни в поведінці споживачів, акцент на цифровізації та зростаюча потреба у фінансових послугах, сприяють адаптації компанії до нових умов ринку. Технологічні зміни, зокрема впровадження нових

фінансових технологій, дозволяють компанії підвищити ефективність своїх операцій і поліпшити обслуговування клієнтів.

SWOT-аналіз — це метод стратегічного планування та оцінки, який дозволяє оцінити внутрішні та зовнішні фактори, що впливають на діяльність організації.

Внутрішні позитивні характеристики компанії або організації, які забезпечують її конкурентні переваги;

Зовнішні чинники, які можуть негативно вплинути на діяльність компанії.

За методикою SWOT-аналізу проводиться оцінювання всіх чинників, як зовнішніх так і внутрішніх, котрі мають вплив на конкурентне становище підприємства, за результатами можна зробити прогноз щодо розвитку компанії.

Таблиця 2.3

Порівняльна характеристика сторін для SWOT-аналізу компанії ТОВ «Мілоан»

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
<ul style="list-style-type: none"> - Розвинута мережа клієнтів - Гнучкість у прийнятті рішень - Досвідчена команда професіоналів - Високий рівень обслуговування клієнтів - Сучасні технології у наданні фінансових послуг - Позитивна репутація на ринку 	<ul style="list-style-type: none"> - Обмежений фінансовий ресурс для інвестицій - Високий рівень конкурентоспроможності на ринку - Невеликий обсяг капіталу для розширення - Залежність від певних регіонів - Вразливість до економічних коливань - Обмежена присутність на міжнародному ринку
МОЖЛИВОСТІ	ЗАГРОЗИ
<ul style="list-style-type: none"> - Розширення на нові ринки - Зростаючий попит на споживчі кредити - Підвищення фінансової грамотності населення - Впровадження нових технологій та сервісів 	<ul style="list-style-type: none"> - Конкуренція з боку інших фінансових установ - Економічні кризи та коливання валют - Зміни в законодавстві щодо мікrokредитування - Ризики неплатежів та зростання заборгованості

SWOT-аналіз показав, що ТОВ «Мілоан» має сильні сторони, які можуть бути використані для досягнення конкурентних переваг. Стабільна фінансова база, високий рівень обслуговування клієнтів і інноваційні технології створюють умови для зростання і розширення. Однак компанія також має слабкі сторони, такі як

обмежена географічна присутність та залежність від зовнішніх джерел фінансування, які можуть обмежити її розвиток.

Можливості, що виникають унаслідок зростаючого попиту на споживчі кредити і підвищення фінансової грамотності населення, дають шанс компанії розширити свій ринок. Однак існуючі загрози, зокрема конкуренція з боку інших фінансових установ, економічні коливання і зміни в законодавстві, можуть негативно вплинути на результати діяльності компанії.

Можна сказати, що ТОВ «Мілоан» має значний потенціал для розвитку, проте для реалізації цього потенціалу компанії слід зосередитися на використанні своїх сильних сторін, одночасно враховуючи можливі ризики та виклики, з якими вона може стикнутися в майбутньому.

Таким чином, ТОВ «Мілоан» є важливим учасником ринку небанківського кредитування України, надаючи клієнтам доступ до короткострокових фінансових ресурсів через інноваційні технології. Компанія постійно вдосконалює свої сервіси, використовуючи новітні технології для забезпечення швидкого та безпечного кредитування, що робить її фінансову діяльність стабільною та конкурентоспроможною на українському ринку.

2.2. Аналіз фінансового стану ТОВ «МІЛОАН»

В умовах посилення внутрішньої та зовнішньої конкуренції на ринку вітчизняні підприємства втрачають свої позиції та перебувають на межі банкрутства внаслідок непродуманої фінансово-економічної політики та переважно короткострокового господарювання. Іншими словами, підприємства, адаптуючись до нових умов господарювання, стикаються з серйозними фінансовими труднощами через неправильний перерозподіл коштів та джерел їх формування.

Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Тому на нього впливають усі ці типи підприємств. По-перше, регулярне виробництво та реалізація

високоякісної продукції позитивно позначиться на фінансовому становищі підприємства [3].

Метою оцінки фінансового стану підприємства є розробка та реалізація заходів, спрямованих на його зміцнення, підвищення потенціалу підприємства та розширення його можливостей провадження господарської діяльності на основі підвищення рівня прибутковості.

Показники фінансової діяльності підприємства – це система взаємопов'язаних показників. Вони використовуються для аналізу фінансового стану підприємства. Ці показники є розрахунками на основі звітів підприємства та інших даних, які використовуються для характеристики фінансового стану підприємства [4].

Аналіз фінансового стану ТОВ «МІЛОАН» є важливим етапом оцінки ефективності роботи компанії та її здатності досягати стратегічних цілей у сучасному економічному середовищі. Як фінансова установа, компанія повинна не лише забезпечувати безперервність своєї діяльності, але й підтримувати стабільні фінансові показники для гарантування довіри клієнтів, інвесторів та партнерів.

Проведений в роботі аналіз являє собою комплексну оцінку фінансового стану підприємства, шляхом аналізу структури активу і пасиву балансу, аналізу показників ліквідності, рентабельності, платоспроможності .

Найбільш часто використовуються методи горизонтального та вертикального аналізу. Для забезпечення належного рівня фінансової безпеки здійснюють аналіз балансу та його відповідність певним вимогам.

Горизонтальний (трендовий) аналіз є складовою системи фінансового аналізу, яка полягає у вивченні динаміки окремих фінансових показників у часі. У процесі цього аналізу розраховують темпи зростання (приросту) окремих показників за декілька періодів і визначають загальні тенденції їх зміни (тобто тренд). Основними формами горизонтального (трендового) аналізу є: порівняння фінансових показників звітного періоду (року, кварталу, місяця) з показниками попереднього періоду; порівняння фінансових показників звітного періоду з

показниками аналогічного періоду попереднього року; порівняння фінансових показників за декілька попередніх періодів для виявлення тенденції їх зміни (визначення лінії тренду в динаміці) (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Горизонтальний аналіз балансу за 2023 рік ТОВ «Мілоан»

Стаття балансу	Рядок балансу	На початок звітного періоду тис. грн.	На кінець звітного періоду тис. грн.	Горизонтальний аналіз (гр. 2 – гр. 1) тис. грн.	Відносне відхилення [гр. 3 / гр. 1] 100 %
АКТИВ	Б	1	2	3	4
I. Необоротні активи					
Незавершені капітальні інвестиції	1005	37	268	231	624,3
Основні засоби	1010	955	1,392	437	45,76
первісна вартість	1011	7,168	6,981	-187	-2,6
Знос	1012	6,213	5,589	-624	10,04
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	-	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	-	
Усього за розділом I	1095	49,036	43,965	-5,071	-10,34
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	72,0	22,0	-50,0	-69,4
у тому числі готова продукція	1103	-	-	-	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	24,182	23,805	-0,377	-1,56
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	12,0	-	12,0	100,00
у тому числі з податку на прибуток	1136	4,0	-	4,0	100,00
Інша поточна дебіторс. заборг.	1155	105,626	119,213	13,587	12,86
Поточні фінансові інвестиції	1160	61,000	88,000	27,000	44,26
Гроші та їх еквіваленти	1165	10,035	33,744	23,709	236,26
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-	-	
Інші оборотні активи	1190	-	-	-	
Усього за розділом II	1195	244 822	323 418	78, 596	32,10
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття					
Баланс	1300	293,858	367,383	68,525	23,31

ПАСИВ	Б	1	2	3	4
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30,460	30,460	0,00	0,00
Додатковий капітал	1410	-	-	-	-
Резервний капітал	1415	-	-	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(110,132)	42,371	152,503	-
Неоплачений капітал	1425	-	-	-	-
Усього за розділом I	1495	20 328	72 831	52,503	258,28
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування і забезпечення	1595	20,328	100,0	79,672	391,93
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	43,220	43,220	0,00	0,00
Поточна кредиторська заборг. за:					
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-	-	-
товари, роботи, послуги	1615	25,640	29,556	3,916	15,27
розрахунками з бюджетом	1620	2,0	6,317	6,315	315,75
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	5,497	5,497	0,00
розрахунками зі страхування	1625	121,0	239,0	118,0	97,52
розрахунками з оплати праці	1630	3,0	916,0	913,0	30 433,33
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	103,063	93,321	-9,742	-9,45
Усього за розділом III	1695	173,530	194,552	21,022	12,11
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-	-	-
Баланс	1900	293,858	367,383	73,525	25,02

Наведені дані дозволяють зробити такі висновки:

1. Загальна сума активів у 2015 році збільшилася на 68,525 тис. грн. або на 23% порівняно з попереднім періодом. Це відбулось переважно за рахунок значного збільшення оборотних активів. Абсолютна величина збільшення у оборотних активах склала 78, 596 тис. грн. або більше, ніж 32% їх річної величини. У той же час, зменшилася сума основних засобів підприємства (в абсолютному вимірюванні – на 5,071 тис. грн.).

2. Що стосується структури оборотних коштів, то можна зазначити, що вона значно зменшилася. Виробничі запаси зменшилися за рік на 50,0 тис. грн. або на 69,4%. В той же час, зменшилася сума і частка дебіторської заборгованості за товари та послуги-в абсолютному вимірюванні на 377,0 тис. грн. (або на 1,56%). Це означає, що компанія може вказувати на великі виплати або втрати, які зменшили власний капітал. Але з іншого боку, якщо підприємство має надійних партнерів, то слід очікувати надходження коштів у наступних періодах, що трохи поліпшить ситуацію з показниками ліквідності.

3. При аналізі пасивів підприємства слід зазначити, що зобов'язання підприємства скоротилися, у тому числі короткострокові зобов'язання збільшилися на 21,022 тис. грн. (12,11%). Це відбулося внаслідок значного підвищення кредиторської заборгованості.

Таблиця 2.5

Вертикальний аналіз балансу за 2015 рік

Стаття балансу	Рядок балансу	На початок звітного періоду		На кінець звітного періоду		Показники структури (6-4)
		тис. грн.	частка, %	тис. грн.	частка, %	
1	2	3	4	5	6	7
АКТИВ						
I. Необоротні активи						
Незавершені капітальні інвестиції	1005	37	0,01	268	0,07	0,06
Основні засоби	1010	955	0,32	1,392	0,38	0,06
первісна вартість	1011	7, 168	2,44	6,981	1,90	-0,54
Знос	1012	6,213	2,11	5,589	1,52	-0,59
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	-	-	-
Довгострокові фінансові інвест.:	1030	-	-	-	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-	-	-	-
Усього за розділом I	1095	49,036	16,68	43,965	11,97	-4,71
II. Оборотні активи						
Запаси	1100	72,0	0,02	22,0	0,005	-0,015
у тому числі готова продукція	1103	-	-	-	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-	-	-	-

Продовження табл. 2.5

Дебіторська заборг. за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	24,182	8,23	23,805	6,48	-1,75	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	12,0	0,004	-	-	-	
у тому числі з податку на прибуток	1136	4,0	0,001	-	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	105,626	35,94	119,213	32,45	-3,49	
Поточні фінансові інвестиції	1160	61,000	0,02	88,000	23,95	23,93	
Гроші та їх еквіваленти	1165	10,035	3,41	33,744	9,18	5,77	
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-	-	-	-	
Інші оборотні активи	1190	-	-	-	-	-	
Усього за розділом II	1195	244 822	88,31	323 418	88,03	-0,28	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	-	-	-	
Баланс	1300	293,858	100,00	367,383	100,00	0,00	
ПАСИВ							
I. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30,460	10,36	30,460	8,29	-2,07	
Додатковий капітал	1410	-	-	-	-	-	
Резервний капітал	1415	-	-	-	-	-	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(110,132)	(37,48)	42,371	11,53	-25,95	
Неоплачений капітал	1425	-	-	-	-	-	
Усього за розділом I	1495	20 328	6,91	72 831	19,82	12,91	
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування і забезпеч	1595	20,328	6,91	100,0	0,02	-6,89	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення							
Короткострокові кредити банків	1600	43,220	14,70	43,220	11,76	-2,94	
Поточна кредиторська заборгов. за:							
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-	-	-	-	
товари, роботи, послуги	1615	25,640	8,72	29,556	8,04	-0,68	
розрахунками з бюджетом	1620	2,0	0,0006	6,317	1,72	1,71	
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-	5,497	1,49	1,49	
розрахунками зі страхування	1625	121,0	0,04	239,0	0,06	0,02	
розрахунками з оплати праці	1630	3,0	0,001	916,0	0,25	0,24	
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-	-	-	-	
Інші поточні зобов'язання	1690	103,063	35,07	93,321	25,40	-9,67	
Усього за розділом III	1695	173,530	59,05	194,552	52,95	-6,1	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-	-	-	-	
Баланс	1900	293,858	100,00	367,383	100,00	0,00	

За даними вертикального аналізу балансу підприємства, можна зробити такі висновки:

1. Частка оборотних активів у балансі підприємства є значною: на початок року вона складала трохи більше 88,31%. Протягом аналізованого року відбулося незначне зменшення цієї частки, а на кінець року вона склала 88,03%.

2. Частка основних засобів має тенденцію до зменшення, причому, протягом року відбулося зменшення долі основних засобів в 0,06 рази. З одного боку, це явище свідчить про погіршення компанії. З іншого боку, фінансова компанія покращила свої показники ліквідності й фінансової стійкості внаслідок вилучення коштів на поповнення оборотних активів.

3. Власний капітал знаходиться на рівні 6,91% – на початок року і 19,82 % – на кінець року від загальної суми пасивів, що говорить про достатньо високу платоспроможність, високі показники ліквідності і фінансової стійкості й низький рівень ризику стати банкрутом.

4. Довгострокових зобов'язань компанія не має. Проте негативним явищем є наявність частки короткострокових заборгованостей, які у структурі пасивів займають за звітний період 59%.

Таким чином, аналіз балансу компанії у горизонтальному і вертикальному розрізі показав:

- структура статей балансу демонструє тенденцію до зростання частки оборотних активів і незначного зменшення частки основних засобів;
- позитивну тенденцію зростання власного капіталу .

Фінансовий аналіз є важливим інструментом для оцінки ефективності управління компанією та її стійкості в умовах змін на ринку. Розглянемо динаміку фінансових показників ТОВ «Мілоан» протягом трьох років: 2021, 2022 та 2023. Зокрема, проаналізуємо зміни у доходах, витратах, прибутках і активах компанії. Особливу увагу звернемо на зміни в необоротних та оборотних активах, чистому доходу, фінансових зобов'язаннях, а також власному капіталі.

Проаналізуємо спочатку показники ділової активності.

Показники ділової активності ТОВ «Мілоан» [36]

Показник	Формула	2021 рік тис. грн	2022 рік тис. грн	2023 рік тис. грн
Коефіцієнт оборотності активів	Чистий дохід / Середня вартість активів	4, 27	1, 15	4,17
Коефіцієнт оборотності запасів	Собівартість реалізованої продукції / Запаси	33, 0	72, 0	22, 0
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Чистий дохід / Дебіторська заборгованість	39, 1	14, 08	64, 3
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Собівартість реалізованої продукції / Кредиторська заборгованість	44, 3	25, 6	29,5

Аналіз показників ділової активності ТОВ «Мілоан» свідчить про певні зміни в ефективності управління оборотними активами компанії за період 2021–2023 років.

Коефіцієнт оборотності активів, який демонструє, скільки разів активи компанії генерують дохід протягом року, знизився з 4,27 тис. грн. у 2021 році до 1,15 тис. грн. у 2022 році, що свідчить про покращення ефективності використання активів. Однак у 2023 році цей показник зріс до 4,17 тис. грн., що може вказувати на певне зниження ефективності управління активами або на збільшення активів.

Коефіцієнт оборотності запасів, який показує швидкість реалізації запасів, незначно зріс з 33,0 тис.грн. у 2021 році до 72,0 тис.грн. у 2022 році, а потім знизився до 22,0 тис.грн. у 2023 році. Це може свідчити про певні труднощі з управлінням запасами, оскільки зниження показника вказує на уповільнення обігу запасів, що може призводити до їх накопичення та збільшення витрат.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості знизився з 39,1 тис.грн. у 2021 році до 14,08 тис.грн. у 2022 році, але в 2023 році дещо зріс до 64,3 тис.грн.

Це означає, що компанія в 2023 році покращила управління дебіторською заборгованістю, що дозволило їй швидше повертати кошти, однак у 2022 році швидкість обігу дещо зменшилася, що може свідчити про затримки в отриманні платежів від клієнтів.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості також знизився з 44,3 тис. грн. у 2021 році до 25,6 тис. грн. у 2022 році, але в 2023 році знизився до 29,5 тис. грн. Це зниження вказує на те, що компанія повільніше розраховується з кредиторами, що може бути ознакою затримок у платежах.

Загалом, показники ділової активності свідчать про змішані результати в управлінні оборотними активами компанії. Незважаючи на покращення в 2022 році, у 2023 році спостерігається деяке уповільнення обігу активів, запасів, дебіторської та кредиторської заборгованості.

Платоспроможність ТОВ «МІЛОАН» [1; 2; 34] встановлюється через співвідношення між активами і зобов'язаннями. Якщо активи компанії значно перевищують її зобов'язання, це є позитивним показником, оскільки свідчить про фінансову стійкість. Водночас, високий рівень зобов'язань може свідчити про залежність компанії від зовнішніх джерел фінансування, що підвищує ризики у разі виникнення економічних труднощів або несприятливих змін на ринку.

Важливо розуміти, наскільки компанія залежить від власного капіталу порівняно з позиковими ресурсами. Компанії, що мають високу частку позикових коштів, можуть бути більш вразливими до змін на фінансових ринках, таких як підвищення відсоткових ставок або зменшення доступності кредитів. Натомість, сильна структура власного капіталу надає компанії більшу фінансову незалежність та стабільність.

Ефективність управління активами компанії відображається у здатності ТОВ «МІЛОАН» забезпечувати високу віддачу від використання своїх ресурсів. Це стосується як оборотних, так і необоротних активів. Оборотні активи, такі як грошові кошти, дебіторська заборгованість та запаси, повинні бути належним чином контрольовані, щоб уникнути надмірної концентрації ресурсів у неприбуткових або низькорентабельних активах. Необоротні активи, такі як

основні засоби та інвестиції, також повинні приносити стабільний дохід або сприяти розвитку компанії.

Варто зазначити, що фінансовий стан ТОВ «МІЛОАН» [34] залежить не лише від внутрішніх факторів, але й від зовнішнього економічного середовища. Зокрема, регулювання фінансового сектору, коливання валютних курсів, зміни в інфляційних очікуваннях та інші макроекономічні фактори можуть значно вплинути на фінансові показники компанії. Тому для успішного функціонування важливо постійно моніторити ринкові умови та адаптувати свою діяльність відповідно до них.

Проаналізувавши фінансову звітність ТОВ «МІЛОАН» за 2021 рік (Додаток А), можна зробити кілька важливих висновків. Чистий дохід від реалізації продукції за звітний період становив 1 869, 9 тис. грн., що більше ніж у попередньому періоді, де дохід становив 1 538, 7 тис. грн. Валовий прибуток за цей період залишився на рівні чистого доходу, що дорівнює 1 869, 9 тис. грн., оскільки в таблиці не зазначено собівартість реалізованої продукції. Інші операційні доходи зросли значно: з 1 403, 3 тис. грн. у попередньому періоді до 7, 95 тис. грн. у звітному. Адміністративні витрати зросли з 21, 74 тис. грн. до 33, 55 тис. грн, що вказує на підвищення витрат на управління та організацію операцій. Витрати на збут також зросли, становлячи 395, 41 тис. грн. у звітному періоді порівняно з 275, 01 тис. грн. у попередньому. Інші операційні витрати зросли з 1 304, 995 тис. грн. до 2 572, 19 тис. грн., що вказує на суттєве збільшення витрат, які не стосуються безпосередньо реалізації продукції або адміністративної діяльності. Фінансовий результат від операційної діяльності компанії залишається позитивним: у звітному періоді прибуток становив 143, 81 тис. грн., що більше ніж 72, 44 тис. грн. у попередньому періоді. Фінансові витрати зросли незначно — з 26, 87 тис. грн. до 47, 37 тис. грн., що вказує на певне збільшення витрат на залучені фінансові ресурси. Загалом, компанія демонструє позитивну динаміку росту доходів та операційної прибутковості, але суттєве збільшення операційних витрат потребує додаткового аналізу.

У фінансовому звіті ТОВ «Мілоан» за 2022 рік (Додаток Б) відображено значне погіршення ключових показників діяльності компанії. Чистий дохід від реалізації продукції за звітний рік склав 340, 54 тис. грн., що є суттєво нижчим порівняно з 1 869, 9 тис. грн., отриманими у попередньому році. Таке значне скорочення доходів свідчить про зменшення обсягів реалізації та загальне падіння фінансових надходжень. Валовий прибуток також знизився, що вказує на зниження фінансової ефективності підприємства. Адміністративні витрати та інші операційні витрати мали значний вплив на фінансовий результат компанії. Адміністративні витрати у розмірі 38, 95 тис. грн. разом з іншими операційними витратами, що склали 161, 94 тис. грн., значно зменшили чистий операційний прибуток компанії. Це свідчить про високі витрати, які потребують оптимізації для поліпшення рентабельності. За підсумками фінансового року, компанія зазнала збитків до оподаткування у розмірі 34, 44 тис. грн., що різко контрастує з прибутком у 96, 44 тис. грн., зафіксованим у 2021 році. Сукупний дохід також продемонстрував негативну динаміку, і компанія закінчила рік зі збитком у 34, 44 тис. грн., у той час як у попередньому році був отриманий прибуток у розмірі 79, 08 тис. грн. Таким чином, фінансовий звіт за 2022 рік свідчить про значне зниження доходів та прибутковості ТОВ «Мілоан», що вимагає додаткового аналізу та пошуку шляхів для стабілізації фінансового стану компанії.

Фінансовий звіт компанії ТОВ «Мілоан» станом на 31 грудня 2023 року (Додаток В) демонструє динаміку основних показників активів та зобов'язань підприємства. Аналізуючи звіт, можна виділити декілька ключових аспектів.

Необоротні активи за звітний період зменшилися з 49, 03 тис. грн. на початок до 43 965 грн на кінець періоду. Найбільші зміни спостерігаються у статті незавершених капітальних інвестицій, які зросли з 16, 6 тис. грн до 31, 6 тис. грн., та в основних засобах, де зафіксовано зниження з 0, 955 тис. грн. до 0, 392 тис. грн. Незначні зміни відбулися також у інших необоротних активах та інвестиційній нерухомості.

Оборотні активи компанії за цей період продемонстрували зростання, збільшившись з 244, 8 тис. грн. до 323, 4 тис. грн. Основними чинниками цього

зростання є збільшення дебіторської заборгованості (з 105, 6 тис. грн. до 119, 2 тис. грн.) та грошових коштів на рахунках у банках, що зросли з 10, 035 тис.грн. До 33, 77 тис. грн. Запаси, на відміну від інших показників, залишилися майже незмінними.

Загальний баланс компанії на початок звітного періоду складав 293, 85 тис. грн., тоді як на кінець звітного періоду він досяг 367 383 грн., що свідчить про загальне збільшення активів компанії.

На основі фінансових показників за 2023 рік, можна відзначити також значне зростання власного капіталу, який зріс з 20, 32 тис. грн. до 72, 83 тис. грн., що є позитивним сигналом для інвесторів та акціонерів компанії.

Довгострокові зобов'язання залишилися стабільними на рівні 100, 00 тис. грн., тоді як короткострокові зобов'язання, зокрема поточні кредити банків, не зазнали змін і склали 43, 22 тис. грн. на початок і на кінець періоду.

Однак, незважаючи на позитивні зміни в балансі та капіталі, фінансовий результат до оподаткування виявився негативним. Компанія зазнала збитків у розмірі 42, 37 тис. грн. за 2023 рік. Це може свідчити про необхідність перегляду операційної стратегії та покращення управління витратами для стабілізації фінансового стану в майбутньому.

Загалом, фінансовий звіт ТОВ «Мілоан» за 2023 рік демонструє як позитивні тенденції, пов'язані зі збільшенням активів і капіталу, так і негативні показники, зокрема зафіксовані збитки, що потребують подальшого аналізу та корекції управлінських рішень.

Порівняльний аналіз фінансових показників підприємства ТОВ «Мілоан» [1; 2; 34] дозволить оцінити ефективність його діяльності, виявити слабкі сторони та можливості для подальшого розвитку.

Аналіз фінансової звітності ТОВ «Мілоан» за 2021 та 2022 роки у табл. 2.7 дасть змогу зробити висновки про зміни в діяльності компанії протягом цього періоду.

Таблиця 2.7

Порівняння основних фінансових показників ТОВ «Мілоан» за 2021 та 2022 роки [36]

Показник	2021 рік тис. грн.	2022 рік тис. грн.	Зміна	
			тис. грн.	%
Чистий дохід від реалізації продукції	1 869, 9	340, 5	-1 529, 4	-81,8
Валовий прибуток	1 869, 9	340, 5	-1 529, 4	-81,8
Адміністративні витрати	33, 5	38, 9	+5, 4	+16,1
Інші операційні витрати	1 304, 9	150, 5	-1 154, 4	-83,7
Фінансовий результат до оподаткування	143,8	-34, 44	-178, 2	-124
Рентабельність реалізації, %	7,7	-10,1	-	-17,8

Як показує табл. 2.7, у 2022 році ТОВ «Мілоан» зазнало суттєвого скорочення чистого доходу та валового прибутку — на 81,8%. Це свідчить про різке зниження обсягів реалізації продукції, що, в свою чергу, вплинуло на загальний фінансовий стан компанії. Одночасно адміністративні витрати зросли на 16,1%, що вказує на збільшення витрат на управління підприємством. Незважаючи на зниження інших операційних витрат на 83,7%, це не змогло компенсувати загальне погіршення фінансових результатів, і компанія завершила 2022 рік зі збитком до оподаткування у розмірі 34, 44 тис. грн. Рентабельність реалізації, що була позитивною в 2021 році, перейшла у від’ємне значення у 2022 році, вказуючи на зниження ефективності використання доходів для покриття витрат.

Аналіз фінансових показників ТОВ «Мілоан» за 2021 та 2022 роки (Додатки А і Б) демонструє суттєві зміни в діяльності компанії. У 2021 році підприємство показало зростання чистого доходу та валового прибутку, проте у 2022 році ці показники значно скоротилися, що вказує на погіршення економічної ситуації в

компанії. Незважаючи на зниження інших операційних витрат, сукупний фінансовий результат за 2022 рік був негативним, і компанія зазнала збитків. Основною причиною такого зниження є різке падіння обсягів реалізації продукції та зниження валового прибутку. Однак, адміністративні витрати продовжили зростати, що свідчить про необхідність оптимізації управлінських витрат для покращення фінансової стійкості в майбутньому.

У 2021 році сукупний дохід компанії становив 79, 08 тис. грн., що свідчить про ефективність основної діяльності, попри зростання витрат. У 2022 році компанія зафіксувала сукупний збиток у розмірі 34, 44 тис. грн., що є суттєвим погіршенням порівняно з попереднім роком.

Порівняння фінансових показників ТОВ «Мілоан» за 2021 та 2022 роки свідчить про різке зниження доходів і прибутковості компанії в 2022 році. Збільшення адміністративних витрат та операційних витрат у 2021 році призвело до збільшення фінансового навантаження, що було лише частково компенсовано зростанням доходів. Проте у 2022 році компанія зіткнулася зі значним зменшенням чистого доходу, що призвело до збитків до оподаткування. Незважаючи на спроби скоротити операційні витрати у 2022 році, загальна фінансова ситуація погіршилася, що свідчить про необхідність перегляду стратегій управління витратами та операційною діяльністю для забезпечення стабільності та зростання в майбутньому [1; 2; 34].

Відповідно до Додатку В, у 2023 році компанія «Мілоан» продемонструвала суттєве покращення в аспекті активів і власного капіталу, незважаючи на збитки у розмірі 42, 37 тис. грн. Оборотні активи зросли з 244, 82 тис. грн. на початок 2022 року до 323, 41 тис. грн. на кінець 2023 року, що свідчить про покращення ліквідності підприємства. Основними чинниками цього зростання стали збільшення дебіторської заборгованості та грошових коштів на рахунках, що дозволяє припустити, що компанія розширила обсяги кредитування або співпраці з клієнтами на умовах відстрочки платежів. Необоротні активи на кінець 2023 року склали 43, 96 тис. грн., зменшившись з 49, 04 тис. грн. на початку року, що вказує на незначне скорочення інвестицій у довгострокові активи, проте компанія

змогла зберегти свою матеріальну базу на стабільному рівні. Зростання власного капіталу з 20, 33 тис. грн. до 72, 83 тис. грн. на кінець 2023 року свідчить про позитивну тенденцію в структурі фінансової стійкості компанії. Збільшення цього показника може свідчити про додаткові інвестиції власників або про накопичення резервів.

Таким чином, аналіз фінансового стану ТОВ «МІЛОАН» дозволяє не лише оцінити його поточну стійкість, але й виявити потенційні ризики та можливості для покращення фінансових показників. Регулярний фінансовий аналіз є необхідним інструментом для стратегічного планування, що допомагає компанії адаптуватися до змін на ринку, підвищувати свою конкурентоспроможність та забезпечувати стабільне зростання. Протягом 2021-2023 років ТОВ «Мілоан» демонструє змішані результати своєї діяльності. У 2021 році компанія досягла високого рівня доходів та прибутку, однак у 2022 році спостерігалось значне зниження доходів та операційної прибутковості, що призвело до збитків. У 2023 році зберігається тенденція до погіршення фінансового результату, хоча балансові показники вказують на певне зростання активів та власного капіталу. Зниження витрат на інші операційні витрати є позитивним показником, але збитки свідчать про необхідність подальшого аналізу витрат і можливих шляхів оптимізації діяльності.

2.3. Оцінка надання активних фінансових операцій ТОВ «МІЛОАН»

У розвиненому суспільстві фінансові послуги не менш важливі за виробництво. Найбільш динамічно розвивається сфера послуг, пов'язана із задоволенням потреб суспільного виробництва: фінансово-кредитні послуги, страхові послуги, інформаційні та бухгалтерські послуги. Деякі експерти вважають, що до послуг можна віднести все, що не пов'язане з видобутком корисних копалин, промисловістю та сільськогосподарським виробництвом. Саме так визначаються послуги в західній статистиці національних рахунків. Послуги поділяються на споживчі (ресторани, готелі), соціальні (освітні, медичні послуги),

виробничі (інженерні, консультаційні, фінансово-кредитні послуги), розподільні (торгівля, транспорт).

В економічному розумінні послуги стосуються функцій або операцій, на які є попит, ціна, встановлена на відповідному ринку. Іноді послуги визначають як нематеріальні блага, однією з характеристик яких є споживання в місці доставки. Виробництво послуг і їх споживання збігаються в часі і просторі, і вважається, що під час надання послуг виробник і споживач знаходяться в безпосередньому контакті. Керівник підприємства укладає з банківською установою договір про надання банківських і фінансових послуг.

Тому послуги, як правило, не можуть бути передані іншим особам, тобто система перепродажу більш складна і вимагає певних витрат на юридичні та інші послуги.

Деякі автори вважають, що факт створення послуги можна відокремити в часі від факту її продажу та факту використання, що дає можливість продавати послуги ринковими методами. Оплата фінансових послуг визначається характером послуги, яка є безкоштовною та прихованою в продукті. Українські науковці, досліджуючи сферу послуг США, відзначають, що вона охоплює послуги у сфері суспільного виробництва та обігу (страхові фінанси, операції з нерухомістю, бізнес), крім немайнових секторів накопичення (освіта та охорона здоров'я). послуги) [31].

Дослідження особливостей розвитку сервісного середовища та ролі в цьому процесі різних суб'єктів господарювання останнім часом набуло важливого теоретичного та практичного значення. Відносини, що виникають у зв'язку з функціонуванням фінансових ринків та наданням фінансових послуг споживачам у нашій державі, регулюються Конституцією України, загальними правовими засадами у сфері фінансових послуг, а також виконання функцій регулювання та нагляду за фінансовими послугами. Надання фінансових послуг встановлюється Законами України з питань регулювання ринку фінансових послуг, а також нормативно-правовими актами, прийнятих відповідно до цих законів.

Фінансова послуга - операції з фінансовими активами, що здійснюються в інтересах третіх осіб за рахунок власних коштів або коштів цих осіб, а у випадках, передбачених законом, також за рахунок фінансових коштів, залучених від інших осіб. отримати або зберегти реальну вартість фінансових активів [32].

Важливим рушійним фактором для збільшення експансії виробничих компаній у сектор фінансових послуг є створення вертикально інтегрованої структури компаній, яка дозволяє зменшити витрати та посилити орієнтацію на споживача. Також зростає значення некапіталомістких видів послуг, пов'язаних із використанням висококваліфікованої робочої сили, в тому числі фінансових послуг.

Для нормального функціонування держави в умовах ринкової економіки необхідно створити ефективну та потужну фінансову систему та відповідні закони.

В Україні фінансова система ще не вирішила складні економічні процеси. Тому створення ефективної фінансової системи потребує нових наукових досліджень, аналізу причин і наслідків незадовільного стану економіки. Розвиток фінансової системи України нерозривно пов'язаний з реформуванням національної економіки, забезпеченням її конкурентоспроможності на світовому ринку, але насамперед необхідно вдосконалити законодавчу базу України. Слабкість законів дозволяє приховувати доходи населення. Згідно з підрахунками професора університету Лінца Ф. Шнайдера, які використовуються Світовим банком і Міжнародним валютним фондом, частка тіньової економіки в Україні є найбільшою серед європейських країн і становила 44,1% ВВП у 2017 році. Водночас Міністерство економічного розвитку і торгівлі України дає свою оцінку – 34% ВВП на 2016 рік. Через найвищий рівень тінізації ринку в Європі до бюджету України не надходять мільярди грн. економічні кризи.

На думку Ф. Шнайдера, причин українського тіньового «дива» декілька, а саме відсутність справжньої ринкової економіки. Його умов вимагає не вільна конкуренція, а хабарництво високого рівня. Тіньова економіка – це спосіб для бізнесу врятуватися від корупції та державного тиску. За оцінками податківців, розмір тіньового сектору економіки становить щонайменше 350 млрд. грн. на рік.

Ця сума, за даними фіскалів: 170 млрд. грн. У «конвертах» зарплата, 100 млрд грн. - доходи власників активів - зняття безготівкових коштів з готівкових або валютних рахунків в іноземних банках, 35 млрд. грн. - неофіційні платежі 45 млрд. грн. - основні активи, матеріальні ресурси та послуги тіньового сектору. Отже, для посилення економічного розвитку, підвищення конкурентоспроможності на світовому ринку та вступу України до ЄС необхідно здійснити глобальні зміни в економічній, політичній, соціальній та науковій сферах суспільного життя, зокрема реформувати та удосконалити законодавство, знизити податкове навантаження, автоматизувати виробництво, адекватно фінансувати науку, тому що більшість науковців виїжджає за кордон для реалізації своїх ідей, а цей інтелектуальний потік негативно впливає на розвиток країни. Водночас ефективне функціонування фінансової системи сприяє розробці політики, важливою складовою якої є фінансова стабілізація. Досвід останніх років показує, що справжня фінансова стабілізація здійснюється на основі розвитку національного виробництва як першооснови економіки. Усе це однозначно свідчить про необхідність зосередження уваги на економічній політиці. Його суть полягає в тому, щоб у рамках поглиблення ринкової реконструкції спрямувати ринкові механізми та інститути на відновлення та розвиток національного виробництва на сучасній техніко-технологічній та організаційній основі, здійснити докорінні структурні перебудови в галузевій і регіональній структурі економіки. Отже, на сучасному етапі основним пріоритетом економічної політики є стимулювання виробництва як гаранта національної економічної безпеки. Отже, сьогодні фінансова система України перебуває в незадовільному стані. Така ситуація склалася внаслідок світової економічної кризи, зубожіння населення, тіньової економіки, безробіття, відсутності законів.

Усі ці та багато інших чинників сприяли погіршенню економічного становища країни. Проте одним із заходів підвищення фінансової стійкості держави є стимулювання виробництва як гаранта національної економічної безпеки. В умовах глобальної глобалізації наша країна постійно співпрацює та взаємодіє з іншими країнами, і її ефективність залежить від того, наскільки

міцною та фінансово стабільною є наша держава. Фінансова система є першим кроком до забезпечення стабільності та надійності [33]. Тому для країни дуже важливо його вдосконалювати, впроваджувати щось нове, адже від того, наскільки добре все буде організовано, залежить кінцевий результат, що в першу чергу пов'язано з визнанням України як надійного партнера у співпраці та належного їй місця на світовій арені.

У сучасній індустрії фінансових послуг конкуренція за клієнтів стала жорсткою. Коли банки мали монопольну владу, не було потреби розвивати маркетингову діяльність, але в конкурентному середовищі розвиток виробництва та маркетинг є критичними факторами успіху для фірм, що надають фінансові послуги. Оскільки стандартна економічна модель ринкової структури передбачає виживання продукту з найменшими витратами, у міру зростання конкуренції клієнти повинні отримати переваги від ширшого вибору фінансових продуктів і послуг за нижчими цінами.

Оцінка надання активних фінансових операцій ТОВ «МІЛОАН» [1;2;34] є важливим аспектом аналізу діяльності компанії, оскільки дозволяє оцінити ефективність управління фінансовими ресурсами, конкурентоспроможність на ринку та стійкість до економічних коливань.

ТОВ «МІЛОАН» функціонує на ринку мікrokредитування, що відзначається високою динамікою та чутливістю до змін як у внутрішній економіці, так і в глобальних фінансових умовах. Активні фінансові операції компанії, серед яких надання короткострокових позик та кредитів, є ключовою частиною її діяльності та основним джерелом доходів.

Протягом 2021-2023 років спостерігається значна динаміка у русі коштів у результаті фінансової діяльності. У 2022 році вперше відбулося надходження від власного капіталу, проте загальні отримання позик значно зменшилися в 2023 році, що свідчить про зменшення кредитного навантаження. Водночас погашення позик і витрачання на сплату відсотків також знизилися, що може свідчити про покращення фінансового стану підприємства. Однак чистий рух коштів від фінансової діяльності залишався від'ємним у 2022 та 2023 роках, вказуючи на

скорочення фінансових ресурсів. Чистий рух грошових коштів у 2023 році став позитивним, що відображає поліпшення фінансового становища, а залишок коштів на кінець року зріс порівняно з 2022 роком, хоча залишався нижчим, ніж у 2021 році.

Таблиця 2.8

Рух коштів у результаті фінансової діяльності ТОВ «Мілоан» за 2021, 2022 та 2023 роки [36]

Назва рядка	Код рядка	2021 рік, тис. грн	2022 рік, тис. грн	2023 рік, тис. грн
Надходження від власного капіталу	3300	0.00	27, 0	0.00
Отримання позик	3305	336,522	32, 533	3, 150
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0.00	0.00	0.00
Інші надходження	3340	0.00	0.00	0.00
Погашення позик	3350	91, 478	30, 971	3, 00
Витрачання на сплату відсотків	3360	40,715	53, 242	23, 857
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	0.00	0.00	0.00
Інші платежі	3390	0.00	2, 000	31, 201
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	122, 318	-32, 387	-69, 912
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	29, 900	-36, 526	23, 739
Залишок коштів на початок року	3405	16, 661	46, 561	10, 035
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0.00	0.00	0.00
Залишок коштів на кінець року	3415	46, 561	10, 035	33, 774

Основою активних фінансових операцій є надання мікrokредитів фізичним особам. Цей вид послуг вирізняється швидкістю ухвалення рішень, мінімальними

вимогами до позичальників та відсутністю застави. Проте така стратегія передбачає високий рівень ризиків, зокрема через низький кредитний рейтинг або неплатоспроможність частини клієнтів. Для ефективного управління цими ризиками, ТОВ «МІЛОАН» використовує сучасні технології скорингу та аналізу даних, що дозволяє мінімізувати кількість неповернень і підвищити рентабельність.

У 2021 році ТОВ «Мілоан» демонструвало зростання доходів та активності. Чистий дохід від реалізації продукції за цей рік склав 1 869, 9 тис. грн, що на 331, 17 тис. грн. більше, ніж у попередньому періоді. Це свідчить про успішність компанії в залученні клієнтів і наданні своїх послуг на ринку. Однак, при детальнішому аналізі помітно, що хоча валовий прибуток був на рівні чистого доходу, тобто 1 869, 9 тис. грн., інші операційні показники продемонстрували значне зростання витрат.

Зокрема, адміністративні витрати підвищилися з 21, 74 тис. грн до 33,55 тис. грн., що відображає збільшення витрат на управлінську діяльність і організаційні процеси. Це свідчить про те, що компанія інвестувала більше ресурсів в управління своїм бізнесом, що могло бути пов'язано з розширенням діяльності або спробами покращити внутрішні процеси. Водночас витрати на збут значно зросли – з 275, 01 тис. грн. до 395, 4 тис. грн. Це може вказувати на активну маркетингову стратегію компанії, яка намагалась залучити більше клієнтів, розширити свою частку на ринку або покращити продажі своїх послуг.

Особливу увагу привертає зростання інших операційних витрат з 1 304, 9 тис. грн. до 2 572, 19 тис. грн. Це досить значне збільшення, яке може бути наслідком різних чинників: зростання вартості залучених ресурсів, необхідність здійснення додаткових фінансових операцій або навіть непередбачені витрати, що не пов'язані безпосередньо з основною діяльністю компанії. Незважаючи на це, компанія все ж завершила рік з прибутком від операційної діяльності, який склав 143, 8 тис. грн., що є більшим, ніж 72, 44 тис. грн. у попередньому періоді.

Фінансові витрати також зросли – з 26, 87 тис. грн. до 47, 37 тис. грн. Це може вказувати на те, що компанія збільшила обсяг залучених коштів або

здійснила додаткові кредитні операції. З огляду на зростання як витрат, так і доходів, можна припустити, що ТОВ «Мілоан» активно намагалась розширити свою діяльність, хоча це вимагало значних ресурсів і збільшення фінансових зобов'язань.

Проте ситуація у 2022 році суттєво погіршилася. Важливим фактором оцінки активних фінансових операцій є аналіз фінансових показників компанії за останні роки. Протягом 2022 року, як зазначено в фінансових звітах, ТОВ «МІЛОАН» зазнала значного зниження чистого доходу, що частково пояснюється макроекономічними змінами та впливом пандемії COVID-19. Зокрема, чистий прибуток компанії зменшився через збільшення операційних витрат, особливо у сфері адміністрування та фінансових резервів. Однак, завдяки ефективній стратегії управління активами, компанії вдалося утримати баланс та забезпечити стабільність на ринку мікрофінансових послуг.

Чистий дохід від реалізації продукції скоротився до 340, 54 тис. грн, що є драматичним падінням порівняно з попереднім роком. Це зниження вказує на скорочення обсягів реалізації та зменшення попиту на послуги компанії. Можливими причинами цього могли стати зміни ринкової ситуації, конкуренція або загальні економічні умови в країні. Валовий прибуток також знизився, що додатково свідчить про погіршення фінансових показників підприємства.

Однак витрати продовжували зростати: адміністративні витрати досягли 38, 95 тис. грн., а інші операційні витрати склали 161, 94 тис грн. Це суттєво зменшило можливість отримання прибутку і призвело до збитків до оподаткування в розмірі 34, 44 тис. грн. Це є важливим сигналом про те, що компанія не змогла адаптувати свою фінансову стратегію до нових умов ринку і зазнала втрат.

У 2023 році ТОВ «МІЛОАН» продемонструвало зростання обсягів активних фінансових операцій, що супроводжувалося збільшенням кількості виданих кредитів і зростанням кредитного портфеля. Це стало можливим завдяки ефективному управлінню ризиками, розширенню клієнтської бази та впровадженню нових фінансових продуктів. Одним з важливих аспектів оцінки

активних операцій компанії є аналіз якості кредитного портфеля. Важливою метрикою тут є частка непрацюючих кредитів (NPL), яка є показником ризиковості портфеля та якості управління фінансовими ресурсами.

Хоча оборотні активи зросли, досягнувши 323, 42 тис. грн, і власний капітал збільшився до 72, 83 тис. грн, компанія завершила 2023 рік рік зі збитком у 42, 37 тис. грн. З одного боку, зростання активів може свідчити про певні позитивні тенденції, наприклад, збільшення грошових коштів на рахунках та дебіторської заборгованості. З іншого боку, збитки від операційної діяльності вказують на те, що компанія все ще стикається з проблемами управління витратами та ефективністю своїх фінансових операцій.

Можна зазначити, що фінансові операції ТОВ «Мілоан» протягом аналізованого періоду демонструють низку викликів. З одного боку, компанія здійснювала значні інвестиції у розвиток своїх послуг та активів, що відображено у збільшенні витрат на збут та управління. З іншого боку, ці операції не принесли очікуваного фінансового результату через падіння доходів та зростання витрат, що призвело до збитків у 2022 та 2023 роках. Це вказує на необхідність перегляду фінансової стратегії компанії, оптимізації витрат і пошуку нових шляхів для підвищення ефективності бізнесу.

З метою зменшення кредитних ризиків ТОВ «МІЛОАН» застосовує низку механізмів, серед яких – вдосконалені системи скорингу клієнтів, що дозволяють швидко оцінювати платоспроможність позичальників, та автоматизація процесу ухвалення кредитних рішень. Це підвищує ефективність процесу видачі кредитів та знижує витрати на обслуговування позик. Окрім того, компанія активно впроваджує політику диференціації кредитних продуктів, пропонуючи різні умови кредитування в залежності від кредитної історії та ризиків, пов'язаних з клієнтами.

Фінансові результати діяльності компанії свідчать про те, що активні операції з надання кредитів є основним джерелом доходу для ТОВ «МІЛОАН». Однак, водночас, компанія стикається з викликами, пов'язаними із зовнішніми економічними умовами та змінами в регуляторному середовищі. У 2023 році

зміни у валютному ринку та коливання процентних ставок могли вплинути на вартість кредитних ресурсів і ліквідність компанії. У відповідь на це ТОВ «МІЛОАН» змушене адаптувати свою фінансову стратегію, орієнтуючись на збалансування ризиків та забезпечення стабільного фінансового результату.

Проведена оцінка активних фінансових операцій ТОВ «МІЛОАН» свідчить про загалом позитивну динаміку розвитку, однак наявні ризики та виклики потребують постійного моніторингу і вдосконалення управлінських рішень. Ефективне управління активними операціями є ключовим фактором для забезпечення стійкості та прибутковості компанії у довгостроковій перспективі.

Зважаючи на всі ці фактори, оцінка надання активних фінансових операцій ТОВ «МІЛОАН» вказує на те, що компанія має досить високий рівень адаптивності та здатності до швидкого реагування на зміни ринкових умов. Незважаючи на виклики, з якими вона стикається, ТОВ «МІЛОАН» демонструє стабільне управління ризиками та використання новітніх технологій для збереження лідерських позицій на ринку мікrokредитування.

Отже, активні фінансові операції ТОВ «МІЛОАН» відзначаються високою динамікою та ризикованістю, проте компанія завдяки інноваційним підходам та ефективному управлінню зуміла досягти певної стабільності. З огляду на глобальні тенденції та зростання попиту на цифрові фінансові послуги, ТОВ «МІЛОАН» має значні можливості для подальшого розвитку, що робить її перспективним гравцем на ринку мікрофінансових послуг.

Висновки до другого розділу

У висновку до другого розділу можна зазначити, що фінансова діяльність ТОВ «МІЛОАН» характеризується активним розвитком на ринку фінансових послуг. Проведений аналіз фінансового стану компанії продемонстрував стабільний приріст основних фінансових показників, зокрема збільшення власного капіталу та загальних активів. Незважаючи на окремі виклики, такі як

збитки в певні періоди, компанія зберігає свою конкурентоспроможність завдяки ефективному управлінню фінансовими ресурсами та інвестиціями.

Аналізуючи фінансовий стан компанії, варто зазначити зменшення необоротних активів з 49, 036 тис. грн. у 2021 році до 43, 96 тис. грн. у 2023 році. Це свідчить про певну оптимізацію або зниження довгострокових інвестицій, можливо, для збереження ліквідності в умовах нестабільного ринку. Збільшення оборотних активів у 2023 році до 323, 42 тис. грн. є позитивним аспектом і вказує на більший рівень грошових коштів і дебіторської заборгованості. Це потенційно покращує ліквідність компанії і забезпечує необхідні ресурси для поточних витрат.

Проте, незважаючи на позитивну динаміку в оборотних активах, фінансовий результат до оподаткування в 2023 році залишився негативним, що підкреслює необхідність контролю за витратами і пошуку додаткових джерел доходів. Довгострокові зобов'язання стабільні, що свідчить про відсутність нових великих фінансових запозичень, однак короткострокові зобов'язання залишаються високими. В результаті фінансовий стан ТОВ «Мілоан» можна оцінити як нестабільний, що потребує уваги до скорочення витрат і підвищення доходності.

Оцінка надання активних фінансових операцій ТОВ «МІЛОАН» свідчить про те, що компанія вдало реалізує свої фінансові стратегії в сфері кредитування, інвестицій та управління активами. Це забезпечує не лише прибутковість компанії, а й її фінансову стабільність. Результати аналізу показують, що компанія використовує можливості ринку для зміцнення свого фінансового стану, мінімізуючи ризики через збалансовану стратегію активних операцій.

Загалом, фінансова діяльність ТОВ «МІЛОАН» є прикладом ефективного функціонування фінансової компанії, яка успішно адаптується до змін у ринковому середовищі та демонструє позитивні тенденції у своєму розвитку.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АКТИВНИХ ОПЕРАЦІЙ ФІНАНСОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

3.1. Розвиток нормативно-правової бази у сфері кредитування

Сфера кредитування фінансовими компаніями в Україні останніми роками зазнала значних змін, що зумовлені як внутрішніми, так і зовнішніми факторами. Одним з ключових чинників розвитку цього сегмента є удосконалення нормативно-правової бази. Цей процес є необхідним для забезпечення стабільності фінансового ринку, захисту прав споживачів та стимулювання конкуренції.

Отже, Національний банк здійснює законодавче унормування вимог до діяльності фінансових компаній на ринку небанківського кредитування. Головною метою є впровадження ризикоорієнтованого підходу в процедурах ліцензування та нагляду, який дасть змогу розвиватися цьому ринку та забезпечить дотримання прав та інтересів споживачів послуг небанківського кредитування [38].

Діяльність фінансових компаній не становить значного ризику для стабільності фінансової системи. Відповідно до нової моделі з боку Національного банку будуть запроваджуватися спрощені регулювання та нагляд, створюватимуться сприятливі умови для розвитку ринку небанківського кредитування. Водночас велика увага буде зосереджена на посиленні прозорості та запровадженні високих стандартів ринкової поведінки фінансових компаній, які надають послуги кредитування [38].

Слід наголосити на тому, що Національний банк планує розробити графіки приведення діяльності кредитних установ у відповідність до нових вимог лише після детального дослідження стану ринку. Такі графіки враховуватимуть об'єктивні строки та можливості установ, які входять до першого сегменту, виконати такі вимоги.

Серед кредитних установ особливим статусом володітимуть кредитні спілки, яким буде дозволено надавати фінансові послуги за рахунок поворотних коштів без дотримання вимог до капіталу та пруденційних нормативів, встановлених у законодавстві ЄС. Незастосування до кредитних спілок подібних вимог до капіталу в цілому відповідає положенням Директиви 2013/36/ЄС щодо діяльності кредитних установ. Однак, наразі такого винятку для українських кредитних спілок немає в Угоді про асоціацію з ЄС. Національний банк вживатиме необхідних заходів для того, щоб запропонувати відповідні зміни до Угоди про асоціацію з ЄС.

Кредитування клієнтів банку відбувається за багатьма напрямками, проте одним із ключових є іпотечне кредитування, яке здійснюється за рахунок застави нерухомого майна банківського клієнта. Це є доволі складний вид кредитних операцій, проте він у багатьох випадках є вигідним для позичальника та для банку. Відповідно, цей вид кредитних операцій потребує особливої уваги як з боку позикодавця, так і з боку позичальника

Для розвитку іпотечного кредитування на банківському ринку необхідно забезпечити здійснення наступних дій:

- удосконалення реєстрації прав власності на нерухоме майно для забезпечення повернення коштів кредитору; ;
- прийняття нових законодавчо-нормативних актів та внесення змін до існуючих, які стосуються іпотечного кредитування ;
- посилення державного контролю за встановленням цін на нерухомість, використовуючи досвід іноземних країн. Загалом, треба пам'ятати, що в основі функціонування будь-якого суб'єкта господарювання на ринку лежить процес залучення фінансових ресурсів з подальшим їх перерозподілом. Тому інвестиційна діяльність є ключовою для як для банку, так і для підприємства, адже без належного рівня ресурсної бази буде неможливим сам процес кредитування. Виходячи з цього, інвестиційна діяльність є безпосередньою основою для ефективного процесу кредитування клієнтів банківськими установами.

Для того, щоб стимулювати банківське інвестиційне кредитування підприємницьких структур, необхідно здійснити, на наш погляд, такі дії:

1. Сформувати за участю держави спеціальний фонд, який буде кредитувати підприємців на револьверній основі, а також розробити на цій основі Національну програму мікрокредитування бізнесу.

2. Стимулювання інноваційних програм та проєктів, здійснюваних банками, за рахунок звільнення від оподаткування частини прибутків банків або зменшення для них податкової ставки, якщо ці кошти будуть належним чином спрямовувати на інноваційний розвиток.

3. Підвищення капіталізації банківських установ, які працюють на ринку з високим результатом, за рахунок їх рекапіталізації у випадках, коли це необхідно для підвищення їх прибутковості.

4. Забезпечити стимулювання та досконалу законодавчу регламентацію здійснення мікрокредитування підприємницької діяльності в сучасних умовах.

5. Впровадження в життя ефективних стратегічних підходів до ліквідації або реорганізації неплатоспроможних банків.

6. Заохочення банків здійснювати довгострокове кредитування шляхом удосконалення системи страхування інвестиційних ризиків банківських установ

7. Активізація відносин, пов'язаних з наданням компенсаційних позик банками .

8. Оптимізація податкового навантаження на банки у випадку реалізації ними програм довгострокового кредитування підприємницького сектора.

Отже, впровадження запропонованих дій допоможе покращити процес кредитування банків та активізувати підприємницькі процеси в країні загалом.

Кредит лежить в основі господарської діяльності та реалізації ефективних перетворень, які відбуваються в ринковому середовищі країни. Банківський кредит є ключовим чинником забезпечення здійснення підприємництва і здійснюється на основі системи принципів загальноекономічного, особливого та одиничного характеру. До низки інших чинників, що впливають на ефективність здійснення кредитування банками України, можна віднести правові,

внутрішньобанківські та соціально-економічні.

Для того, щоб покращити банківське кредитування банківського сектора економіки, необхідно покращити правове забезпечення здійснення кредитних операцій в країні, звернути особливу увагу на внутрішньо-банківські чинники, особливі для кожної банківської установи. У сфері кредитування важливе значення відіграє надання іпотечних кредитів, а також забезпечення результативних інвестиційних операцій, що безпосередньо впливають на банківське кредитування.

Перспективою подальших наукових досліджень у цій сфері є вивчення можливостей покращення кредитування із застосуванням передового зарубіжного досвіду та впровадження його в українські реалії. Особливо актуальним це є на даний час, коли Україна стоїть на шляху євроінтеграційних перетворень у всіх сферах суспільного життя держави.

Отже, з метою забезпечення умов для зміни основних засад інтеграційного розвитку вітчизняної банківської системи відповідно до світових стандартів доцільно реалізувати систему послідовних правових заходів, що охоплюють:

- проведення масштабних досліджень нормативно-правових актів НБУ щодо їх відповідності законодавству. За результатами аналізу необхідно розробити механізм їх узгодження, уникаючи при цьому подвійних стандартів;
- систематизацію законодавчих та нормативних правових документів, що регулюють функціонування банківської сфери в єдиний кодифікований акт – Кодекс банківської діяльності (Банківський кодекс), який визначав би правове положення суб'єктів банківської системи держави, підстави створення і порядок діяльності комерційних банків, регулював розрахункові та кредитні відносини, а також регулював інші відносини у сфері банківської діяльності;
- надання правовій базі регулювання діяльності банків ознак стабільності та прогнозованості розвитку;
- розроблення норм банківського законодавства щодо забезпечення

належного рівня корпоративного управління в банках України;

- вдосконалення законодавства щодо: організації банківського нагляду; застосування інструментів грошово-кредитної політики, захисту прав кредиторів; участі банків на фондовому ринку; а також розроблення правових положень діяльності філій іноземних банків в Україні.

Таким чином, на банківське законодавство покладено завдання адекватного вираження внутрішньої суті банківської системи, створення правових умов для підтримки її стабільності та водночас закладення механізмів гнучкого реагування на зміну ситуації. Виконанню цього складного завдання сприяють поступова гармонізація національного законодавства, насамперед зміна його відповідно до європейських стандартів.

Згідно з баченням Національного банку, кредитні спілки будуть єдиними небанківськими фінансовими установами, які зможуть залучати поворотні кошти і від юридичних, і від фізичних осіб. Інші кредитні установи будуть обмежені залученням коштів лише юридичних осіб (окрім випадків залучення поворотних коштів від фізичних осіб-акціонерів та субординованого боргу від фізичних осіб).

Розглянемо основні тенденції розвитку нормативно-правової бази

- Гармонізація з європейським законодавством:

Україна активно працює над впровадженням європейських стандартів у сфері фінансових послуг. Це передбачає адаптацію національного законодавства до директив та регламентів ЄС, що регулюють діяльність фінансових установ.

- Посилення вимог до капіталізації та ліквідності:

З метою підвищення стійкості фінансових компаній до ризиків посилюються вимоги до розміру власного капіталу та рівня ліквідності. Це дозволяє забезпечити надійність фінансових установ та захистити інтереси кредиторів.

- Підвищення прозорості та відкритості:

Законодавство спрямоване на підвищення прозорості діяльності фінансових компаній, зокрема шляхом розширення вимог до розкриття інформації та посилення контролю за дотриманням нормативних вимог.

- **Захист прав споживачів:**

Зростає увага до захисту прав споживачів фінансових послуг. Нормативно-правові акти встановлюють чіткі правила кредитування, передбачають обмеження щодо процентних ставок та штрафів, а також надають споживачам право на дострокове погашення кредитів.

- **Спрощення процедур ліцензування та нагляду:**

Для стимулювання розвитку конкуренції спрощуються процедури отримання ліцензій на здійснення фінансової діяльності та здійснюється постійний моніторинг діяльності фінансових компаній.

Ключові нормативно-правові акти

- **Закон України "Про фінансові послуги та фінансові компанії":**

Цей закон визначає загальні засади регулювання ринку фінансових послуг в Україні, встановлює вимоги до фінансових компаній, визначає права та обов'язки споживачів фінансових послуг.

- **Постанови Національного банку України:**

Національний банк України як регулятор фінансового ринку приймає низку постанов, які деталізують вимоги законодавства та встановлюють правила здійснення окремих видів фінансової діяльності.

Перспективи розвитку

- **Подальша цифровізація:**

Розвиток цифрових технологій вимагає відповідного оновлення нормативно-правової бази. Очікується, що законодавство буде адаптовано до нових викликів, пов'язаних з використанням фінансових технологій (FinTech).

- **Посилення міжнародної інтеграції:**

Україна продовжуватиме рухатися в напрямку гармонізації свого законодавства з європейським та міжнародним правом. Це дозволить залучати іноземні інвестиції та підвищити конкурентоспроможність національного фінансового ринку.

- Створення сприятливих умов для розвитку інновацій:

Законодавство буде спрямоване на створення сприятливого середовища для розвитку інноваційних фінансових продуктів і послуг.

- Посилення захисту прав інвесторів:

Зростатиме увага до захисту прав інвесторів, особливо роздрібних.

Отже розвиток нормативно-правової бази у сфері кредитування фінансовими компаніями є важливим фактором для сталого розвитку фінансового ринку України. Завдяки постійному вдосконаленню законодавства створюються умови для забезпечення стабільності, прозорості та захисту прав учасників ринку.

Кредитування клієнтів банку відбувається за багатьма напрямками, проте одним із ключових є іпотечне кредитування, яке здійснюється за рахунок застави нерухомого майна банківського клієнта. Це є доволі складний вид кредитних операцій, проте він у багатьох випадках є вигідним для позичальника та для банку. Відповідно, цей вид кредитних операцій потребує особливої уваги як з боку позикодавця, так і з боку позичальника

3.2.Огляд структури активів небанківського фінансового сектора в Україні: тенденції та перспективи

Небанківський фінансовий сектор (НБФС) України, незважаючи на війну, продемонстрував певну стійкість. Однак структура його активів зазнала суттєвих змін. Розглянемо детальніше основні тенденції та перспективи цього сектору.

Структура активів НБФС: основні тенденції

- Зменшення кількості установ: Війна призвела до скорочення кількості установ, особливо у сегменті ризикового страхування та ломбардів.

- Зміна структури активів: Спостерігається зростання частки більш ліквідних активів, таких як державні цінні папери та депозити, у страхових компаній.
- Відновлення кредитування населення: Хоча темпи відновлення повільні, але спостерігається позитивна динаміка.
- Зростання автостраховання: Внаслідок війни збільшилася частка моторних видів страхування у преміях.
- Незначне зростання активів фінансових компаній: Незважаючи на вихід з ринку значної кількості установ, загальний обсяг активів цього сегмента зріс.

Тенденції розвитку НБФС

- Цифрова трансформація: Пандемія та війна прискорили процес цифрової трансформації НБФС. Все більше послуг надається онлайн, що підвищує зручність для клієнтів та ефективність роботи установ.
- Інтеграція з банківським сектором: Спостерігається посилення взаємодії між банками та небанківськими фінансовими установами. Це дозволяє розширювати спектр послуг та задовольняти потреби клієнтів більш комплексно.
- Фокус на малих і середніх підприємствах (МСП): НБФС все більше уваги приділяє кредитуванню та іншим фінансовим послугам для МСП, які є важливим рушієм економіки.
- Розвиток інноваційних продуктів: У секторі з'являються нові фінансові продукти, такі як інвестиційні фонди, P2P-кредитування, що відповідають сучасним потребам клієнтів.

Перспективи розвитку НБФС

- Відновлення економіки: З відновленням економіки очікується зростання попиту на фінансові послуги, що сприятиме розвитку НБФС.
- Посилення регулювання: Для забезпечення стабільності та захисту прав споживачів очікується посилення регуляторних вимог до НБФС.
- Інтеграція в міжнародні фінансові ринки: Українські небанківські фінансові установи будуть прагнути інтегруватися в міжнародні фінансові ринки, що

дозволить їм залучати додаткове фінансування та розширювати свою діяльність.

Виклики для НБФС

- Війна: Продовження війни створює значні ризики для стабільності НБФС.
- Інфляція: Висока інфляція негативно впливає на вартість кредитів та зменшує купівельну спроможність населення.
- Конкуренція: Конкуренція на фінансовому ринку посилюється, що вимагає від НБФС постійного вдосконалення своїх продуктів та послуг.

Небанківський фінансовий сектор розвивався різноспрямовано у першому півріччі: зросли обсяги активів фінкомпаній та ломбардів, натомість інших секторів – дещо зменшилися. У II кварталі валові премії ризикового страхування після незначного падіння у I кварталі відновили зростання, а виплати збільшувалися вже шостий квартал поспіль.

Після оновлення розрахунку на деталізованих даних коефіцієнти діяльності ризикових страховиків погіршилися. Незважаючи на це, за результатами першого півріччя ризикові страховики залишалися прибутковими. Обсяг активів кредитних спілок скоротився внаслідок виходу з ринку установ. Обсяг нових кредитів надалі зменшувався. Незначний прибуток сегмента забезпечило розформування резервів, тоді як операційно кредитні спілки збиткові. Фінансові компанії наростили обсяги активів та основних видів фінансових послуг, крім кредитування бізнесу. Більшість фінансових компаній залишалися прибутковими, найбільший обсяг прибутку отримала державна “Укрфінжитло” – оператор програми “єОселя”. У II кварталі діяльність ломбардів пожвавилася: обсяги активів та нових кредитів зросли, а сегмент загалом був прибутковим.

Як із початку року, так і в II кварталі кількість надавачів небанківських фінансових послуг зменшувалася. Із Реєстру в квітні – червні виключено 46 фінансових компаній, вісім страховиків, по сім кредитних спілок і ломбардів. Переважна більшість фінустанов залишили ринок за рішенням регулятора, зокрема через невиконання ліцензійних умов. У червні було зареєстровано одну фінансову компанію. Відповідно до нових вимог законодавства впродовж січня –

червня всі діючі ЮО-лізингодавці набули статусу фінансових компаній. Станом на 1 липня 2024 року 64 колишні ЮО-лізингодавці функціонували як фінансові компанії.

У квітні – червні 41 фінансовій компанії та одному страховику НБУ погодив звуження ліцензій.

У II кварталі загальні обсяги активів надавачів небанківських фінансових послуг зменшилися, утім зросли на 6% у річному вимірі. Активи фінансових компаній знизилися на 12.3% за II квартал (+9% p/p). Відповідно до нових вимог страховики не надають даних про суму активів за фінансовою звітністю, а лише обсяги, оцінені з урахуванням регуляторних вимог до окремих елементів¹. Відповідно динаміка та структура активів надалі надані саме за таким підходом. Обсяг розрахованих таким чином активів страховиків у II кварталі зріс на 1%. Дещо знизився обсяг активів кредитних спілок, водночас активи ломбардів зросли.

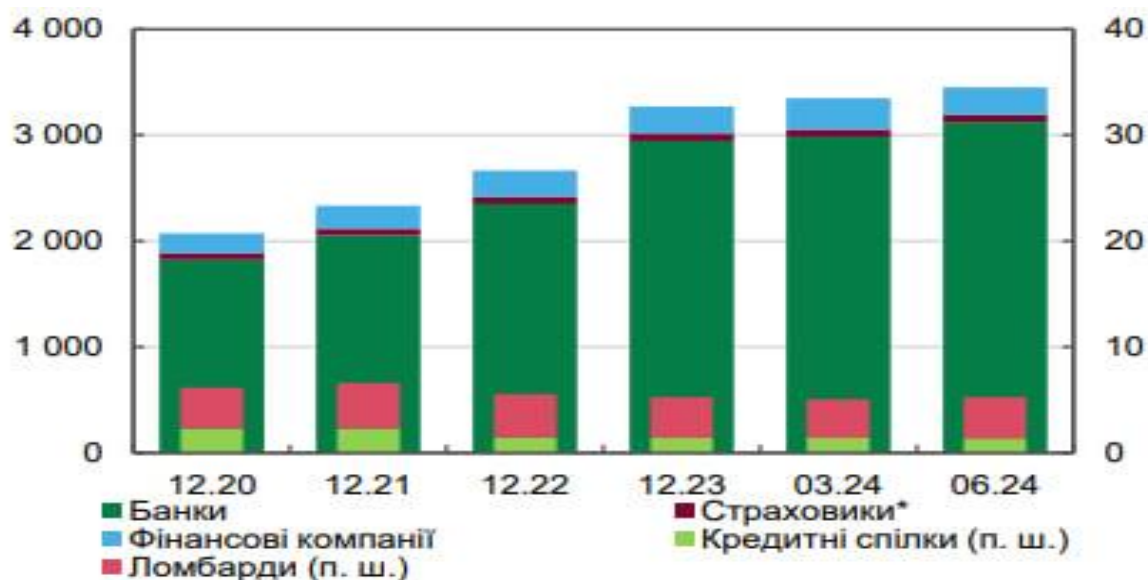
З огляду на зниження активів більшості сегментів ринку частка НБФУ в активах фінансового сектору, нагляд за якими здійснює НБУ, упродовж II кварталу знизилася

У липні закінчився строк для приведення страховиками своєї діяльності у відповідність до нових регуляторних вимог. Значна частина учасників ринку впоралася з цим завданням, однак деякі установи потребували погодження з НБУ планів відновлення платоспроможності або фінансування. Страховики, що своєчасно не подадуть належний план, ризикують залишити ринок.

Страховики, що погодили плани з регулятором, мають його неухильно виконувати для поліпшення показників діяльності. Під ризиком переважно малі установи, які не мають значного впливу на страховий ринок у цілому. Вихід із ринку компаній з недостатнім рівнем платоспроможності сприятиме посиленню стійкості страховиків у майбутньому.

Триває зміна підходів до складання та подання звітності учасниками ринку небанківських фінансових послуг – із початку року вони надають звітність за новими правилами.

Для фінансових компаній та ломбардів змінено періодичність подання окремої інформації. Починаючи зі звітності за січень 2025 року установи будуть надавати дані про регуляторні баланси та позабалансові зобов'язання щомісяця, тоді як нині – щокварталу.

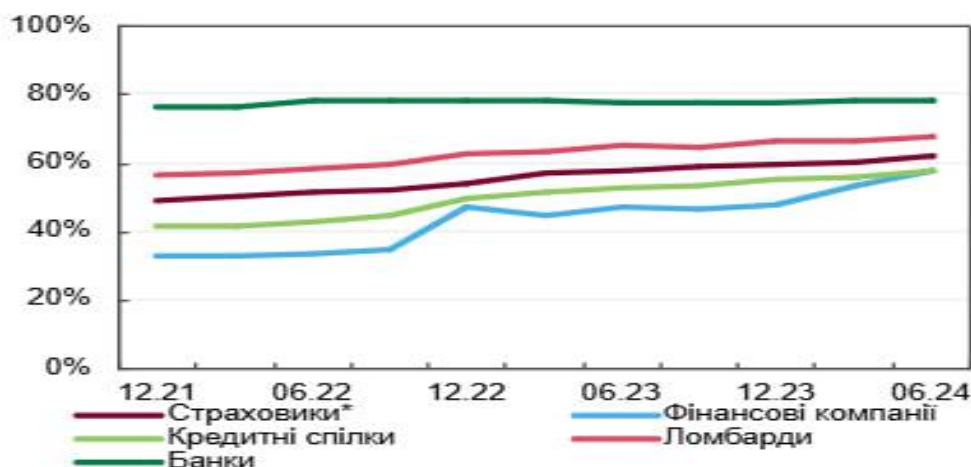

Рис.3.1 Структура активів фінансового сектору, млрд. грн.[28].

Дані рис. 3.1 відображають обсяги регуляторної звітності активів та зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім резервів.

Небанківський фінансовий сектор України демонструє стійкість та адаптивність до змін. Незважаючи на виклики, які постають перед сектором, він має значний потенціал для розвитку.

Цифрова трансформація, інтеграція з банківським сектором та фокус на МСП є ключовими тенденціями, які формуватимуть обличчя НБФС в найближчі роки.

Рис.3.2 Частка активів десяти найбільших установ у сегментах[28].

Дані у наведеному рис.3.2 регуляторної звітності відображають обсяги активів та зобов'язань страховика з відображенням обсягів окремих складових за пруденційними вимогами, передусім резервів.

У 2023 році обсяги активів НБФУ незначно зросли (+3.2% р/р). Скорочення активів зазнали ломбарди й кредитні спілки.

Частка небанківського сегмента в активах фінансових установ, нагляд за якими здійснює Національний банк, за рік скоротилася на 2 в. п. до 10% на кінець 2023 року.

Загалом за 2023 рік із ринку вийшли понад 320 установ, переважно фінансові компанії та ломбарди, натомість було зареєстровано дев'ять нових: чотири ломбарди, три фінкомпанії та два лізингодавці.

Концентрація всіх сегментів надавачів небанківських фінансових послуг надалі зростає.

Маркетинговий та клієнтський відділи відіграють важливу роль у залученні нових клієнтів і підтримці взаємин із наявними. Вони відповідають за розробку та реалізацію маркетингових стратегій, що дозволяють компанії залишатися конкурентоспроможною на ринку. Важливим елементом роботи цих відділів є вивчення ринкових трендів і потреб клієнтів, що допомагає розробляти продукти, які відповідають поточним запитам. Маркетингові стратегії можуть включати

рекламні кампанії, просування через цифрові канали та розвиток партнерських програм.

Юридичний відділ забезпечує відповідність діяльності компанії всім чинним законодавчим вимогам та регулюванням. Це особливо важливо у фінансовій сфері, де існує жорстка регуляція, спрямована на захист прав споживачів та забезпечення стабільності фінансової системи. Юридичний відділ також займається підготовкою та перевіркою договорів, вирішенням юридичних спорів і забезпеченням виконання всіх необхідних процедур для дотримання норм фінансового законодавства.

Окремо слід виділити ризик-менеджмент, який є критичним елементом структури фінансових компаній. В умовах мінливої економічної та фінансової ситуації ефективне управління ризиками є запорукою довгострокової стійкості компанії. Відділ ризик-менеджменту займається ідентифікацією потенційних загроз для бізнесу, аналізом ринкових, кредитних і операційних ризиків, а також розробкою стратегій для їхнього мінімізації. Цей підрозділ співпрацює з іншими відділами для оцінки впливу фінансових рішень на загальний ризиковий профіль компанії [29].

Крім того, у структурі фінансових компаній важливу роль відіграють відділи інформаційних технологій (ІТ). Сучасний фінансовий сектор неможливо уявити без використання новітніх технологій для управління фінансовими даними, автоматизації процесів і забезпечення безпеки інформації. ІТ-відділи займаються розробкою та підтримкою фінансових платформ, систем управління ризиками, а також забезпеченням кібербезпеки. Це дозволяє фінансовим компаніям бути більш гнучкими та ефективними у наданні своїх послуг клієнтам [30].

Отже, структура фінансових компаній складається з декількох функціональних підрозділів, кожен з яких виконує певні важливі завдання. Кожен елемент структури сприяє досягненню загальних цілей компанії — зростанню прибутків, забезпеченню фінансової стабільності та наданню високоякісних послуг клієнтам. Ефективна координація роботи між підрозділами та наявність

чітко визначених ролей є запорукою успішної діяльності фінансових компаній в умовах постійно змінного ринку.

3.3. Зарубіжний досвід мікрокредитування та його використання в Україні

Мікрокредитування – це надання невеликих сум грошей фізичним особам та малим підприємствам, які зазвичай не мають доступу до традиційних банківських послуг. Цей інструмент фінансової інклюзії набув широкого поширення у світі, а особливо в країнах, що розвиваються. Давайте розглянемо досвід інших країн та його потенціал для України.

Зарубіжний досвід: ключові моменти

- Походження та розвиток: Мікрокредитування зародилося в Бангладеш у 70-х роках ХХ століття і швидко поширилося по всьому світу.
- Моделі мікрокредитування: Існують різні моделі мікрокредитування:
  - Групове кредитування: кредити надаються групам солідарної відповідальності.
  - Індивідуальне кредитування: кредити надаються окремим особам.
  - Комбіновані моделі: поєднання групового та індивідуального кредитування.
- Продукти та послуги: Крім кредитів, мікрофінансові організації можуть надавати інші фінансові послуги, такі як заощадження, страхування, перекази грошей.
- Технології: Сучасні технології, такі як мобільні банки та фінтех-платформи, значно спростили процес надання мікрокредитів та зробили його доступнішим.

Отже, чому мікрокредитування є важливим?

- Сприяння економічному зростанню: Мікрокредити дозволяють людям створювати малий бізнес, збільшувати доходи та виходити з бідності.
- Зменшення нерівності: Завдяки мікрокредитуванню більше людей отримують доступ до фінансових послуг, що сприяє зменшенню соціальної

нерівності.

- Підтримка сільського господарства: Мікрокредити допомагають фермерам придбати насіння, добрива та інструменти, що підвищує їхню продуктивність.

Використання мікрокредитування в Україні

В Україні мікрокредитування також набуває все більшої популярності.

Мікрофінансові організації надають кредити на різні потреби:

- Споживчі кредити: На придбання товарів та послуг.
- Бізнес-кредити: Для розвитку малого бізнесу.
- Аграрні кредити: Для сільськогосподарських виробників.

Переваги мікрокредитування в Україні:

- Доступність: Мікрокредити доступні для широкого кола населення, включаючи людей без офіційного працевлаштування.
- Швидкість: Процес отримання мікрокредиту зазвичай займає менше часу, ніж у банку.
- Гнучкість: Умови кредитування можуть бути адаптовані до потреб конкретного клієнта.

Споживче кредитування, а особливо мікрокредитування, – досить популярна фінансова послуга в Україні та світі. В Україні мікрокредитування тривалий час було значною мірою нерегульованим. Розвиток цієї фінансової послуги в такому сприятливому для неї правовому середовищі призвів до виникнення низки проблем, пов'язаних насамперед з дуже високою вартістю таких послуг для позичальників.

На початку свого існування поняття «мікрофінансування» мало обмежене значення, під яким розумілось надання мікрокредитів підприємцям та малим підприємствам, які не мають доступу до банківських та пов'язаних з ними послуг.

Мікрофінансування – широка категорія послуг, що включає мікрокредитування. Критики часто вказують на деякі недоліки мікрокредитування, зокрема можливість створення заборгованості. Прихильники часто стверджують, що мікрофінансування піднімає людей з бідності, але докази неоднозначні. Через

різноманітні контексти, а також широкий спектр послуг мікрофінансування, важко оцінити однозначний вплив, який може сформувати мікрофінансування. Так, зокрема при оцінці кредитоспроможності позичальника банк може видавати кредит у випадку, якщо кредитний ризик більше нуля, але потенційні втрати можна покривати за рахунок процентних доходів, одержуваних від видачі кредитів іншим позичальникам. Непокрита забезпеченням абсолютна величина кредитного ризику (чистий кредитний ризик) має покриватися (повністю або частково) власними витратами банку по формуванню резервів під кредитний ризик [48, с. 155].

До основних принципових позицій мікрофінансування віднесемо [44]:

1. Бідне населення потребує різноманітних фінансових послуг, не тільки позик.
2. Мікрофінансування передбачає створення фінансових систем для обслуговування бідних.
3. Мікрофінансування – потужний механізм боротьби з бідністю.
4. Фінансова самоокупність необхідна для охоплення широких кіл бідного населення.
5. Мікрофінансування означає створення стабільних місцевих фінансових установ. Побудова фінансових систем для бідних передбачає створення міцних місцевих фінансових посередників, які зможуть надавати фінансові послуги бідному населенню на довгостроковій основі.
6. Роль держави полягає в сприянні, а не в безпосередньому наданні фінансових послуг. Основне, що держава може зробити для мікрофінансів – підтримка макроекономічної стабільності, щоб уникнути обмежень процентних ставок, і недопущення залучення на ринок не самоокупних субсидованих, які страждають від високого рівня прострочень, програм кредитування.
7. Обмеження процентних ставок може стати перешкодою в доступі бідного населення до фінансових послуг. Надання безлічі дрібних позик обходиться набагато дорожче, ніж видача кількох великих позик. Якщо держава регулює процентні ставки, вони зазвичай встановлюються на рівні, який не дозволяє

мікрокредитуванню бути самоокупним.

8. Мікрокредитування не є універсальним рішенням. Тому що, невеликі гранти, розвиток інфраструктури, працевлаштування, програми навчання та інші нефінансові послуги можуть стати більш придатними інструментами подолання бідності. Такі нефінансові послуги повинні супроводжуватися накопиченням заощаджень.

9. Дефіцит організаційних можливостей і людських ресурсів – основна перешкода. Мікрофінансування – спеціалізована сфера, яка поєднує в собі соціальні та фінансові цілі, тому можливості організації необхідно розширювати на всіх рівнях – від фінансових установ через органи регулювання і нагляду та інформаційні системи до урядових служб розвитку і донорських агенцій.

10. Важливість фінансової прозорості і точної інформації про охоплення. Рух мікрокредитування, який розпочався в 1970-х роках, виник та перетворився на підхід до «фінансових систем» для створення універсального фінансового включення.

Прихильники мікрофінансування вважають, що такий доступ допоможе подолати бідність, оскільки для багатьох мікрофінансування є способом стимулювання економічного розвитку, зайнятості та зростання шляхом підтримки мікро підприємців та малого бізнесу; для інших – це спосіб ефективніше управляти своїми фінансами та скористатися економічними можливостями при управлінні ризиками.

Щоб захистити права споживачів і знизити ризики «боргового рабства», Національний банк пропонує встановити дієве регулювання в цій сфері.

У 2020 році, коли Національний банк став регулятором ринку небанківських фінансових послуг, почалася трансформація сфери мікрокредитування, що триває й досі. Постійний аналіз та вивчення міжнародного досвіду у сфері захисту прав споживачів дає змогу поступово застосовувати найкращу світову практику для розбудови доброчесного фінансового сектору.

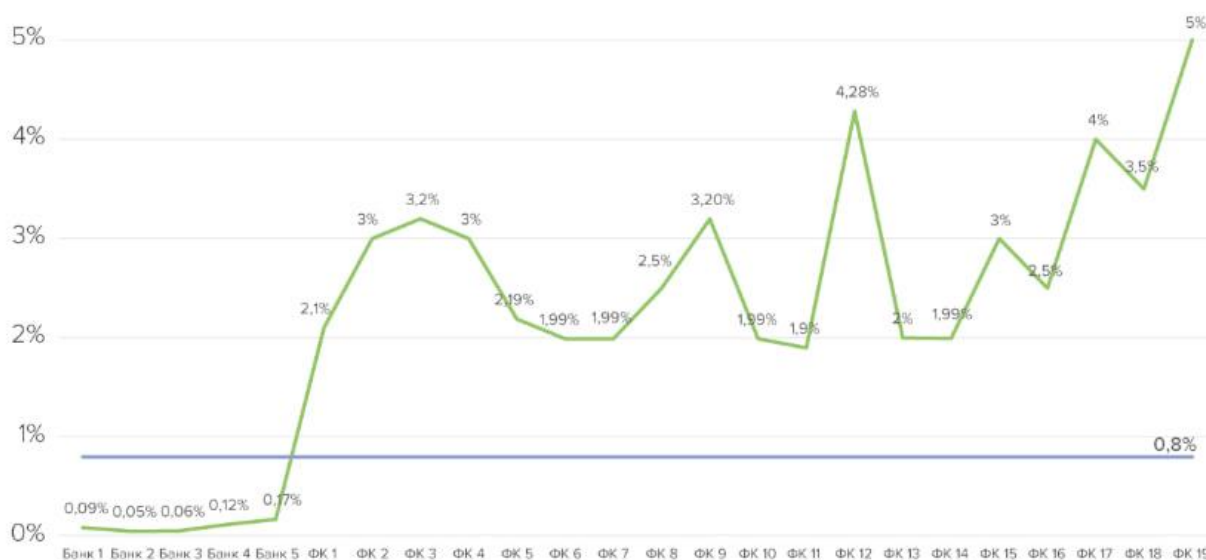
Наразі перед ринком небанківських фінансових послуг постає новий виклик – перехід до практики відповідального кредитування. Для цього, зокрема,

потрібно встановити граничний розмір процентних ставок за споживчими кредитами.

Повернемося до України. Водночас процента ставка за споживчими кредитами, які надаються фінансовими компаніями, коливається від 2% до 5% на день (або від 730% до 1825% річних). Це дуже багато.

Концепція Національного банку щодо забезпечення відповідального кредитування передбачає обмеження загальних витрат за споживчим кредитом, виражених у процентах, за день користування кредитом у розмірі 0,8% від загального розміру виданого кредиту.

Проаналізувавши вартість різних банківських пропозицій за кредитними картками і кредитами готівкою від найдешевших до найдорожчих, а також продуктів найбільших мікрофінансових компаній, що займаються споживчим кредитуванням, можна побачити, що денна процентна ставка мікрофінансових компаній та банків разюче відрізняється (рис.3.3)

Рис. 3. 3 Денна процентна ставка за кредитами банків і мікрофінансових компаній

Отже, рис.3.3 показує рівень ризиковості сегмента мікрокредитування фінансовими компаніями є значно вищим, ніж аналогічний рівень у банків. Адже цільовою групою клієнтів таких фінансових компаній є зазвичай незахищені верстви населення з низьким рівнем доходу. Прирівняти вартість споживчих кредитів банків і фінансових компаній неможливо, проте можливо й потрібно наблизити її до прийняттого співвідношення. Мікрофінансові компанії в таку кричущу високу вартість кредитів закладають саме високий ризик неповернення. Виходить, що два сумлінні позичальники покривають збитки від вісьмох тих, хто не може або не хоче виконувати свої зобов'язання. Така практика є неприйнятною і потребує законодавчого втручання.

У світі у країнах, що розвиваються, намагалися вирішити проблему бідності за допомогою мікрокредитування, яке є одним із способів зниження рівня бідності у країнах, що розвиваються. Можна сказати, що мікрокредитування має свої позитивні сторони, надаючи можливість підвищити рівень освіти у сім'ях та покращити рівень працевлаштування. Програми мікрокредитування, що діяли та діють у країнах, що розвиваються, спрямовані на фінансову інклюзивність бідного населення.

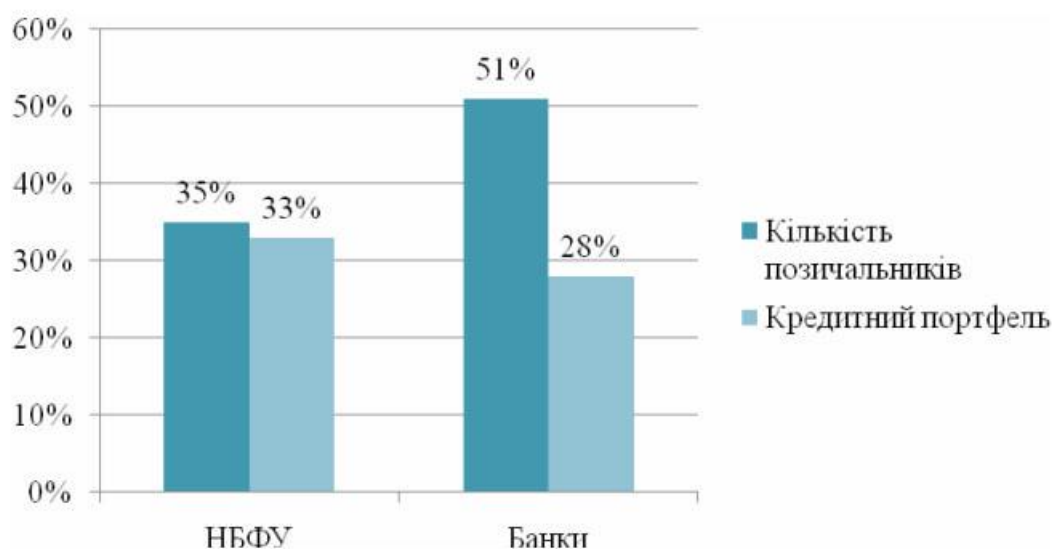
Головною проблемою мікрокредитування є високі процентні ставки. Цю тенденцію мікрофінансові організації намагаються змінити, знизивши процентну ставку, проте низькими вони не будуть, оскільки стандартні банківські операції та транзакції не можуть бути дешевшими за суму кредиту.

За останні роки статистика з мікрофінансування вказує на стійке зростання у понад 9% у загальному кредитному портфелі та кількості активних позичальників у даній сфері.

У 2018 році мікрофінансові установи (МФО) досягли 132 мільйона клієнтів з низьким рівнем доходу з кредитним портфелем на суму 102 мільярда доларів. На загальносвітовому рівні МФО зафіксували річний приріст у кредитному портфелі на 9,4%, а кількість позичальників – на 9,6% [7].

100 найбільших установ (за рейтингом кредитного портфелю) складають 76% світового ринку, кредитний портфель яких складає 77,1 млрд доларів, а охоплення

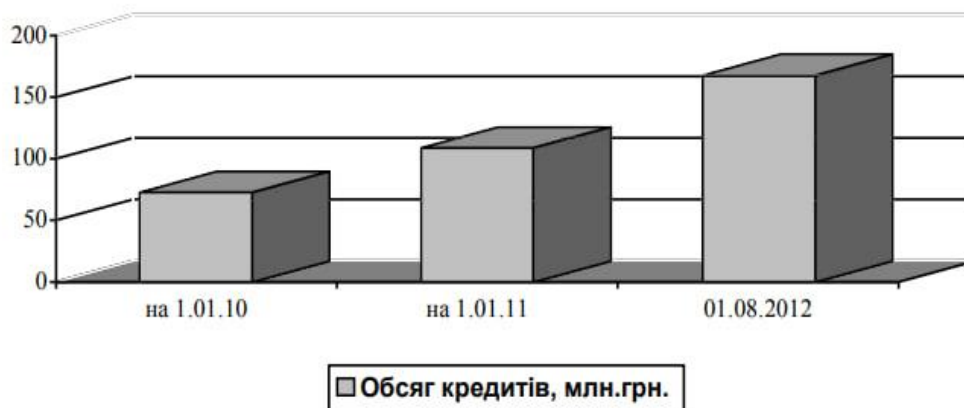
у 81,1 млн клієнтів у секторі мікрофінансування. У 2018 році небанківські фінансові установи (НБФУ) мали найбільшу концентрацію позичальників у 35%, а потім банки, які обслуговували 33% світових позичальників (рис.3.3). Неурядові організації зафіксували найвищий приріст кредитного портфеля (+17,7%), однак у банків залишається найбільша концентрація кредитів (51%).

Рис. 3.4 Розподіл частки клієнтів та кредитного портфелю між небанківськими фінансовими установами та банками на світовому ринку, 2018 р.

В наведеному рис.3.4 немало роль відіграє і підготовка потенційних позичальників до процесу отримання кредитів шляхом роз'яснення деяких моментів та моральної підготовки, підвищення довіри вигідними умовами кредитування.

Рис. 3.5 Обсяг кредитів, виданих суб'єктам господарської діяльності (за даними НБУ)

Отже, така ситуація свідчить про зростання зацікавленості з боку банків-партнерів до цієї цільової групи, а також зростання рівня поінформованості серед цільової групи про можливість фінансування. Однак мікrokредит поки що продукт немасовий.

Сьогодні кожен банк намагається створити відділ кредитування малого бізнесу і запропонувати для підприємців цікаві ексклюзивні продукти. Та, незважаючи на це, ринок мікrokредитування в Україні ще не є достатньо розвинутим. Розвиток мікrokредитування дозволить банкам зменшити кредитний ризик портфеля, підвищуючи рівень його диверсифікації. Робота за програмами мікrokредитування є хорошою PR-кампанією, здатною принести популярність банку серед широкого загалу потенційних клієнтів. Зі свого боку, невеликі організації зможуть користуватися широким спектром фінансових послуг. Дослідження показали, що орієнтація банківської системи на кредитне забезпечення підприємницької діяльності та його практична реалізація можлива за умов чіткого і злагодженого механізму, який сприятиме розвитку ринкової економіки. Вітчизняний досвід доводить, що ринкові механізми не є самодостатніми без державного стимулювання: банки виявилися неспроможними оптимально диверсифікувати кредитні портфелі без створення дисбалансів, які суперечать інтересам економіки України.

Окрім того, середній розмір кредиту значно зменшився. Така ситуація свідчить про зростання зацікавленості з боку банків-партнерів до цієї цільової групи, а також зростання рівня поінформованості серед цільової групи. Однак мікрокредит поки що продукт немасовий. Враховуючи досвід зарубіжних країн, один із чинників зростання масштабів мікрокредитування в Україні, можливий також при підвищенні рівня пропозиції мікрокредитних послуг.

Сьогодні для вітчизняної банківської системи характерний ще надто обмежений асортимент банківських кредитних послуг. Він значно менший, ніж у розвинених ринкових країнах. Пропозиція послуг мікрокредитування може бути істотно збільшена при взаємодії банків у сфері кредитування.

Висновки до третього розділу

У висновку до третього розділу можна зазначити, що кредитування має велике значення для країни. Банківські кредити сприяють розвитку різних видів економічної діяльності та впливають на їх структуру.

Мікрокредитування є одним із способів зменшення бідності в країнах, що розвиваються, особливо у країнах, де велика частка населення живе за межею бідності. Проте, як і будь-яке інше явище чи процес, мікрокредитування має свої негативні сторони. Як і звичайний кредит, мікрокредити необхідно застосовувати за призначенням для ефективних результатів. Мікрокредитування знижує рівень бідності за рахунок підвищення зайнятості та збільшення доходів і як наслідок – покращення добробуту у сім'ї, наприклад, поліпшення можливостей освіти дітей та їх лікування.

Мікрокредитування є невід'ємною частиною світового інклюзивного розвитку. Будучи частиною фінансової системи, воно надає фінансові послуги тим людям, які не мають цієї можливості. Мікрофінансування, як загальна категорія, включає не тільки мікрокредити, а також страхування, заощадження та перекази.

Мікрокредитування є важливим інструментом для розвитку фінансового сектору в Україні. Однак для того, щоб цей інструмент працював ефективно, необхідно вирішити ряд проблем, пов'язаних з високою вартістю кредитів, недостатньою фінансовою грамотністю населення та недостатньою регуляцією ринку.

Саме тому, вивчення зарубіжного досвіду банківського кредитування малого бізнесу та застосування його у практичній діяльності вітчизняних банківських установ є особливо необхідним напрямом оптимізації взаємодії банків із суб'єктами підприємництва.

ВИСНОВКИ

Провівши дослідження у вигляді кваліфікаційної роботи вдалось зробити деякі висновки та встановити структуру, принципи та характеристику системи фінансової компанії, що було одним з головних завдань роботи.

Фінансові компанії мають організаційно-функціональну структуру, яка оптимізована для реалізації активних операцій, що забезпечують стабільність і зростання компанії. Залежно від специфіки діяльності, фінансові компанії можуть включати підрозділи, відповідальні за надання конкретних видів послуг: кредитний відділ, відділ інвестицій, лізинговий відділ, факторингова служба та відділ страхових операцій. Сучасна структура фінансових компаній передбачає впровадження інформаційних технологій для автоматизації процесів, підвищення ефективності операцій і зменшення витрат. На основі аналізу структури фінансових компаній було показано, що ефективна діяльність цих установ залежить від чіткої організації внутрішніх підрозділів.

Оцінка надання активних фінансових операцій ТОВ «МІЛОАН» свідчить про те, що компанія вдало реалізує свої фінансові стратегії в сфері кредитування, інвестицій та управління активами. Це забезпечує не лише прибутковість компанії, а й її фінансову стабільність. Результати аналізу показують, що компанія використовує можливості ринку для зміцнення свого фінансового стану, мінімізуючи ризики через збалансовану стратегію активних операцій.

Проведений аналіз фінансового стану компанії продемонстрував стабільний приріст основних фінансових показників, зокрема збільшення власного капіталу та загальних активів. Незважаючи на окремі виклики, такі як збитки в певні періоди, компанія зберігає свою конкурентоспроможність завдяки ефективному управлінню фінансовими ресурсами та інвестиціями.

Проаналізувавши фінансовий стан компанії, варто зазначити зменшення необоротних активів з 49 036 грн у 2021 році до 43 965 грн у 2023 році. Це свідчить про певну оптимізацію або зниження довгострокових інвестицій, можливо, для збереження ліквідності в умовах нестабільного ринку. Збільшення оборотних активів у 2023 році до 323 418 грн є позитивним аспектом і вказує на

більший рівень грошових коштів і дебіторської заборгованості. Це потенційно покращує ліквідність компанії і забезпечує необхідні ресурси для поточних витрат.

Проте, незважаючи на позитивну динаміку в оборотних активах, фінансовий результат до оподаткування в 2023 році залишився негативним, що підкреслює необхідність контролю за витратами і пошуку додаткових джерел доходів. Довгострокові зобов'язання стабільні, що свідчить про відсутність нових великих фінансових запозичень, однак короткострокові зобов'язання залишаються високими. В результаті фінансовий стан ТОВ «Мілоан» можна оцінити як нестабільний, що потребує уваги до скорочення витрат і підвищення дохідності.

Оцінка надання активних фінансових операцій ТОВ «МІЛОАН» свідчить про те, що компанія вдало реалізує свої фінансові стратегії в сфері кредитування, інвестицій та управління активами. Це забезпечує не лише прибутковість компанії, а й її фінансову стабільність. Результати аналізу показують, що компанія використовує можливості ринку для зміцнення свого фінансового стану.

Загалом, фінансова діяльність ТОВ «МІЛОАН» є прикладом ефективного функціонування фінансової компанії, яка успішно адаптується до змін у ринковому середовищі та демонструє позитивні тенденції у своєму розвитку.

Таким чином, активні операції є ключовим елементом фінансової діяльності компаній, і для їхнього ефективного проведення необхідна не лише чітка структура, але й розуміння сутності кожного з видів операцій. Збалансоване управління активами та розміщення фінансових ресурсів дозволяє компаніям досягати стійкого розвитку та забезпечувати конкурентоспроможність на фінансовому ринку.

Дослідження показали, що орієнтація банківської системи на кредитне забезпечення підприємницької діяльності та його практична реалізація можлива за умов чіткого і злагодженого механізму, який сприятиме розвитку ринкової економіки.

В результаті фінансовий стан ТОВ «Мілоан» можна оцінити як нестабільний, що потребує уваги до скорочення витрат і підвищення дохідності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ТОВ "МІЛОАН". *Youcontrol*: веб-сайт. URL: <https://youcontrol.com.ua/contractor/?id=19682489> (дата звернення: 07.10.2024).
2. ТОВ «Мілоан»: веб-сайт. URL: <https://miloan.ua/s/informacia-kotora-a-podlezit-obnarodovaniu> (дата звернення: 07.10.2024).
3. Савчук В. Моделювання ключових фінансових показників для оцінки фінансового стану сучасного підприємства. *Економічні науки*. 2018. № 7. С. 382-392.
4. Назаренко О. В., Лукаш Р. В. Фінансові результати: сутність та особливості організації бухгалтерського обліку. *Економічна наука*. 2018. № 22. С. 19-25.
5. Голов С.Ф. Креативний облік – загроза професії та суспільству. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2015. № 1. С. 31-42
6. Нагорний П.Д., Базюк Д.С. Оцінка фінансового стану як передумова ефективного управління підприємством. *Трансформаційна економіка*. № 1 (01). 2023. С. 44-49.
7. Корнєєв В. Розвиток ринків фінансових послуг небанківських посередників. *Економіка і прогнозування*. 2016. № 3. С. 79–97.
8. Андрушків І., Надієвець Л. Діджиталізація в банківському секторі: світовий та вітчизняний досвід. *Проблеми економіки*. 2018. № 4. С. 195–200.
9. Дроботя Я., Бражник Л. Діджиталізація банківської діяльності та платіжних систем. *Інфраструктура ринку*. 2021. № 51. С. 261–267. URL: <https://doi.org/10.32843/infrastructure51-42>(дата звернення: 07.10.2024).
10. Клапків Ю. Теоретичні домінанти страхових послуг. *Формування ринкової економіки в Україні*. 2016. № 35/1. С. 210–217.
11. Моташко Т. Розвиток світового ринку страхування в умовах діджиталізації. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Економіка»*. 2016. № 5. С. 18–24.

12. Романовська Ю., Бабюк А., Юренко А. Специфікація розвитку банківського кредитування в умовах COVID 19. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26. URL: <https://cutt.ly/pPOVEGt>(дата звернення: 07.10.2024).
13. Романовська Ю., Складанюк М. Діджиталізація банківського сектору в умовах пандемії. *Економіка та суспільство*. 2022. № 36. URL: <https://cutt.ly/eDR0hCU>. DOI:10.32782/2524-0072/2022-36-4 (дата звернення: 07.10.2024).
14. Смолянська О., Борисова І. Сутність фінансового ринку та його роль у фінансовій системі держави. URL: <https://cutt.ly/7Vха8yT> (дата звернення: 07.10.2024).
15. Шевченко О. Розвиток технології блокчейн у забезпеченні безпеки фінансового ринку. URL: <https://cutt.ly/8VxpSZi> (дата звернення: 07.10.2024).
16. The Next Normal The recovery will be digital. August 2020. URL: <https://cutt.ly/xVхо8xP> (дата звернення: 07.10.2024).
17. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14 грудня 2021 року № 1953-IX. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/T211953?an=122> (дата звернення: 07.10.2024).
18. Калівошко О.М. Аналіз діяльності фінансових компаній як елементів інфраструктури фінансово-кредитного ринку України. *Економічний вісник університету*. 2019. Вип. 41. С. 179-188. URL: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2019-41> (дата звернення: 07.10.2024).
19. Калівошко О.М. Теоретико-методологічні засади та практика функціонування інститутів фінансово-кредитного ринку України: монографія. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 438 с.
20. Данилишин Б. Процес кредитування прискорюється: ситуація в економіці та на фінансових ринках України. URL : https://lb.ua/blog/bogdan_danylysyn/573618_protstes_kredituvannya_priskoryuietsya.html (дата звернення: 07.10.2024).
21. Савчук О.О., Глібко С.В. Щодо сутності фінансових компаній та специфіки їх діяльності. URL: <https://ndipzir.org.ua/wp->

content/uploads/2019/17.05.19/17_05_2019-132-137.pdf (дата звернення: 07.10.2024).

22. Савчук О.О. Щодо здійснення господарської діяльності фінансовими компаніями. *Право та інновації*. № 2 (26) 2019. С.57-64

23. Показників діяльності учасників ринку небанківських фінансових послуг. *НБУ*: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення: 07.10.2024).

24. Сідельник О.П. Позичування небанківських фінансових установ на ринку фінансових послуг як фактор підвищення їх конкурентоспроможності. *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2017. № 2 (11). С. 237-241.

25. Шелестак Г.Т. Сутність і значення діяльності небанківських фінансових інститутів у розвитку фінансового посередництва. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2016. Вип. 22. С.336– 342.

26. Ілляшенко Н. С., Росохата А. С. Формування організаційно-економічного механізму прогнозування перспективних напрямів інноваційного розвитку промислового підприємства. *Ефективна економіка*. 2015. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3737> (дата звернення: 07.10.2024).

27. Омельченко А. І. Особливості формування організаційно-економічного механізму технологічного розвитку промислових підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 21. С. 7–73.

28. [Nonbanking Sector Review 2024-09.xlsx](#)

29. Тирінов А. В. Багатоаспектність оцінки організаційно-економічного механізму для підвищення ефективності діяльності підприємства. *Управління розвитком*. 2015. № 2 (180). С. 71–74.

30. Турило А. А. Організаційно-економічний механізм управління інноваційним розвитком підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Вип. 14. 2015. № 1. С. 93–96.

31. Висоцький І. Необхідність реформування системи державного фінансового контролю в Україні. *Ринок цінних паперів України*. 2016. №1-2. С.21-27.
32. Олексюк О.І. Особливості та пріоритети результативного розвитку національної економіки у глобальному середовищі. *Агросвіт*. 2015. № 8. С.30-36.
33. Яременко О. Тенденції посткризового розвитку фінансових інститутів. *Економіка України*. 2015. № 4. С.88-95.
34. ТОВ «МІЛОАН». *Опендатабот*: веб-сайт URL: <https://opendatabot.ua/c/40484607> (дата звернення: 08.10.2024).
35. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 28.04.2023 № 3480 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text> (дата звернення: 07.11.2024).
36. ТОВ «МІЛОАН». URL: https://clarity-project.info/edr/40484607/finances?current_year=2022 (дата звернення: 07.11.2024).
37. Горбась І., Синюк С. Сучасні напрямки розвитку структурування організацій. *Молодий вчений*. № 1 (113). 2023. С. 151-157
38. Національний банк України веб-сайт URL :<https://bank.gov.ua/ua/supervision/regulation-nonbank-fs-market/microcredit>
39. Підсумки діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців) за 2016 рік [Електронний ресурс] / Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.— Режим доступу: https://nfp.gov.ua/files/FK_2015.pdf.
40. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nfp.gov.ua>.
41. Бібліотека економістів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/64/4737.html>.
42. Криклій А. С. Ринок страхування життя в Україні : тенденції та європейський досвід // Економіка та держава.-2008.С. 13.

43. Національний банк України веб-сайт URL:
<https://bank.gov.ua/ua/news/all/do-dvoh-finansovih-kompaniy-zastosovano-zahodi-vplivu-u-viglyadi-shtrafu-ta-pismovogo-zasterejennya>
44. Офіційна сторінка Програми мікрокредитування. URL:
www.microcredit.com.ua.
45. Сороківська З. Характерні риси і проблеми розвитку мікрокредитування в Україні. URL:
<http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/5556/1/%D0%A1%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%97..pdf>
46. Офіційний сайт Національного банку України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua).
47. Офіційний сайт Програми мікрокредитування в Україні: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://www.microcredit.com.ua>.
48. Офіційний сайт. Microfinance barometer 2018. URL:
<http://www.convergences.org/wp>

ДОДАТКИ

Додаток А

Фінансовий звіт за 2021 рік

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "МІЛОАН" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2022	01	01
			40484607		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 869 881	1 538 710
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	1 869 881	1 538 710
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	7 950	1 403 280
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(33 551)	(21 743)
Витрати на збут	2150	(395 472)	(275 011)
Інші операційні витрати	2180	(1 304 995)	(2 572 789)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	143 813	72 447
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(47 375)	(26 866)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	96 438	45 581
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(17 360)	(8 505)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	79 078	37 076
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	79 078	37 076

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	685	330
Витрати на оплату праці	2505	54 680	13 171
Відрахування на соціальні заходи	2510	11 608	2 896
Амортизація	2515	6 935	6 431
Інші операційні витрати	2520	1 660 110	2 846 715
Разом	2550	1 734 018	2 869 543

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

ВІНІЧЕНКО ОЛЕКСІЙ ВІТАЛІЙОВИЧ

Головний бухгалтер

СТОРОЖЕНКО ОКСАНА ВІКТОРІВНА

Фінансовий звіт за 2022 рік

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "МІЛЮАН" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за СДРПОУ	КОДИ		
			2023	01	01
			40484607		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2022 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	340 545	1 869 881
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	340 545	1 869 881
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	1 926	7 950
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(38 595)	(33 551)
Витрати на збут	2150	(161 945)	(395 472)
Інші операційні витрати	2180	(150 525)	(1 304 995)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	143 813
збиток	2195	(8 594)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	27 000	-
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(52 851)	(47 375)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	96 438
збиток	2295	(34 445)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	(17 360)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	79 078
збиток	2355	(34 445)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка чистого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(34 445)	79 078

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	165	685
Витрати на оплату праці	2505	18 695	54 680
Відрахування на соціальні заходи	2510	4 083	11 608
Амортизація	2515	12 496	6 935
Інші операційні витрати	2520	315 626	1 660 110
Разом	2550	351 065	1 734 018

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

ВІЙНЧЕНКО ОЛЕКСИ ВІТАЛІЙОВИЧ

Головний бухгалтер

СТОРОЖЕНКО ОКСАНА ВІКТОРІВНА

Фінансовий звіт за 2023 рік

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "МЛЮАН" Дата (рік, місяць, число) 2024 01 01
 (найменування) за ЄДРПОУ 40484607

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за Рік 2023 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 532 773	340 545
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	1 532 773	340 545
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	26 953	1 926
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(43 533)	(38 595)
Витрати на збут	2150	(292 474)	(161 945)
Інші операційні витрати	2180	(1 105 501)	(150 525)
<i>у тому числі:</i>			
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	118 218	-
збиток	2195	(-)	(8 594)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	2 429	27 000
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від благодійної допомоги</i>	<i>2241</i>	-	-
Фінансові витрати	2250	(20 591)	(52 851)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	100 056	-
збиток	2295	(-)	(34 445)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(15 022)	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	85 034	-
збиток	2355	(-)	(34 445)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	85 034	(34 445)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	400	165
Витрати на оплату праці	2505	50 456	18 695
Відрахування на соціальні заходи	2510	10 991	4 083
Амортизація	2515	16 220	12 496
Інші операційні витрати	2520	1 363 441	315 626
Разом	2550	1 441 508	351 065

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивиденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ВІНЧЕНКО ОЛЕКСІЙ ВІТАЛІЙОВИЧ

СТОРОЖЕНКО ОКСАНА ВІКТОРІВНА

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "МЦЮАН"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	Шевченківський	за ЄДРПОУ	2022 01 01 40484607
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ	UA8000000001078669
Вид економічної діяльності	Інші види кредитування	за КОПФГ	240
Середня кількість працівників	2 236	за КВЕД	64.92
Адреса, телефон	04107, КИЇВ, вулиця БАГГОВУТІВСЬКА, 17-21		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	14 130	25 732
первісна вартість	1001	16 847	33 132
накопичена амортизація	1002	2 717	7 400
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 460	19
Основні засоби	1010	4 926	4 019
первісна вартість	1011	12 734	14 449
знос	1012	7 808	10 430
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквизиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	21 516	29 770
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	50	53
виробничі запаси	1101	-	-
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	18 030	47 768
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	3	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	48 138	80 604
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
інша поточна дебіторська заборгованість	1155	104 569	232 422
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	16 661	46 561
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	16 661	46 561
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних вишлат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	187 451	407 408
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	208 967	437 178

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паієвий) капітал	1400	30 460	30 460
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у доопієнках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (нешкритий збиток)	1420	33 010	24 313
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	63 470	54 773
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 139	100 000
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	2 139	100 000
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	53 991
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	64 000	44 398
розрахунками з бюджетом	1620	2 246	324
у тому числі з податку на прибуток	1621	2 244	22
розрахунками зі страхування	1625	1	421
розрахунками з оплати праці	1630	1	1 434
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	5 707
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	793	1 263
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	76 317	174 867
Усього за розділом III	1695	143 358	282 405
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	208 967	437 178

Керівник

ВІНЧЕНКО ОЛЕКСІЙ ВІТАЛІЙОВИЧ

Головний бухгалтер

СТОРОЖЕНКО ОКСАНА ВІКТОРІВНА

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "МІЛОАН" Дата (рік, місяць, число) 2023 за ЄДРПОУ 40484607
Територія Шевченківський за КАТОРТГ 1
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ 3
Вид економічної діяльності Інші види кредитування за КВЕД 64.92
Середня кількість працівників 2 159

КОДИ		
2023	01	01
40484607		
UA80000000001078569		
310		
64.92		

Адреса, телефон 04107, Київ, вулиця БЛГГОЗУТІВСЬКА, 17-21
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній колонці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рилка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	25 732	48 044
первісна вартість	1001	33 132	64 675
накопичена амортизація	1002	7 400	16 631
Незавершені капітальні інвестиції	1005	19	37
Основи засоби	1010	4 014	955
первісна вартість	1011	14 449	7 168
знос	1012	10 430	6 213
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвил	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	29 770	49 036
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	53	72
виробничі запаси	1101	-	-
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Денегити перестрахування	1115	-	-
Вексел одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	47 768	24 182
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	-	12
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	80 604	43 895
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	232 422	105 626
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	61 000
Гроші та їх еквіваленти	1165	46 561	10 035
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	46 561	10 035
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частина перестрахування у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1182	-	-
резерв незароблених премій	1183	-	-

лихих страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	407 408	244 822
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	437 178	293 858

Пасив	Код рвдкв	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30 460	30 460
Внески до не зареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
законичен курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (накопичений збиток)	1420	24 313	(10 132)
Неозначений капітал	1425	(	)
Виділений капітал	1430	(	)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	54 773	20 328
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Виділений податковий зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	100 000	100 000
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Ділове фінансування	1525	-	-
благочинна допомога	1526	-	-
Умовні резерви	1530	-	-
У тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або збитків належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
лихих страхових резервів	1534	-	-
інвестиційні контракти	1535	-	-
Привласні фонди	1540	-	-
Резерви на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	100 000	100 000
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	53 991	43 220
Кредитні видани	1605	-	-
Поточні кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
Поводити роботи, послуги	1615	44 398	25 640
по рахункам з бюджетом	1620	324	2
у тому числі з податку на прибуток	1621	22	-
по рахункам зі страхування	1625	421	121
по рахункам з оплати праці	1630	1 434	3
Поточна кредиторська заборгованість за операціями з цінними паперами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	5 707	-
Поточна кредиторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	1 263	1 484
Догоди майбутніх періодів	1665	-	-
Виділений комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	174 867	103 063
Усього за розділом III	1695	282 408	173 530
IV. Зобов'язання, пов'язані з операціями з цінними паперами, утримуваними для продажу, та груп вибуття			
Учасницькість в акціях недержавних пенсійних фондів	1800	-	-
Баланс	1900	437 178	293 858

Керівник

Головний бухгалтер

ВІНЧЕНКО ОЛЕКСІЙ ВІТАЛІЙОВИЧ

СТОРОЖЕНКО ОКСАНА ВІКТОРІВНА

1 Кодифікатор діючої територіально-територіальної одиниці територіальних груп

2 Значення в порядку істотності, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Закладки витрати до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "МЛЮАН"	Дата (рік, місяць, число)	2024	01	01
Територія	Полтавський	за ЄДРПОУ	40484607		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТГ	UA3000000001078659		
Вид економічної діяльності	Інші види кредитування	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників	2 163	за КРЕД	64.92		

Адреса, телефон 04107, КИЇВ, вулиця БАГІОВУПІВСЬКА, 17-21

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код радика	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	48 044	42 305
первісна вартість	1001	64 675	73 977
накопичена амортизація	1002	16 631	31 672
Незавершені капітальні інвестиції	1005	37	268
Основні засоби	1010	955	1 392
первісна вартість	1011	7 168	6 981
знос	1012	6 213	5 589
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Задіяно коштів у центриалізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	49 036	43 965
II. Оборотні активи			
Завеси	1100	72	22
виробничі завеси	1101	-	-
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховувачів	1115	-	-
Високи одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	24 182	23 805
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	12	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	4	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	43 893	58 604
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	103 626	119 213
Поточні фінансові інвестиції	1160	61 000	88 000
Гроші та їх еквіваленти	1165	10 035	33 774
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	10 035	33 774
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частина дерестраховки у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах взаємних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	244 822	323 418
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	293 858	367 383

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30 460	30 460
Внесок до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дощечках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
сміяний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(10 132)	42 371
Несплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	20 328	72 831
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пеня: інші зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	100 000	100 000
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв залежних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату дивиденду	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	100 000	100 000
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	43 220	43 220
Некласифіковані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	25 640	29 356
розрахунками з бюджетом	1620	2	6 317
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	5 497
розрахунками зі страхування	1625	121	239
розрахунками з оплати праці	1630	3	916
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	17 505
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	1 481	3 478
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	103 063	93 321
Усього за розділом III	1695	173 530	194 552
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримувані для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів державного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	293 858	367 383

Керівник

ВІНІЧЕНКО ОЛЕКСІЙ ВІТАЛІЙОВИЧ

Головний бухгалтер

СТОРОЖЕНКО ОКСАНА ВІКТОРІВНА

1 Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.